

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Doberdoba«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

Postnina plačana v gotovini.
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XLI. št. 69 (12.101)

Trst, četrtek, 4. aprila 1984

primorski dnevnik

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER

7096 AA

60100200

Ob upoštevanju krajevnih volitev in izvolitve predsednika republike

Vlada določila datum referendumu a se bo potrudila, da ga prepreči

De Michelis se je včeraj sestal z Lamo, Carnitijem in Benvenutom

BOJAN BREZIGAR

RIM — Referendum o draginjski dokladi bo 9. junija. Tako je sklenila vlada na svoji včerajšnji seji. Odločitev je padla na zadnji možni datum, saj zakon določa, da mora biti referendum najkasneje 15. junija, očitno z dvojnimi nameni: da bo referendum čimbolj oddaljen od upravnih volitev, ki bodo 12. maja in da se medtem poišče sporazum, da bi referendum preprečili. Očitno so ta stališča prevladala nad pomislekom, da je neumestno določiti datum, ki praktično sovpadla s sklicem skupnega zasedanja obeh vej parlamenta za izvolitev novega predsednika republike, zasedanja, ki bi moralo biti 8. junija.

Vendar pa istočasno z objavo odločitve o datumu referendumu v vladnih krogih poudarjajo zavzetost, da bi referendum preprečili. Vendar pa tudi pri tem ne bo šlo brez težav, saj obstajajo resne težave že v vladi sami, da o odnosih z opozicijo in s sindikati sploh ne govorimo. Tako sta včeraj o tem vprašanju na dolgo govorila Craxi in Spadolini ter je republikanski tajnik v bistvu postavil veto na »vrh« vladne večine, o katerem je bil govor v prejšnjih dneh. Srečanje tajnikov bo, če bo potrebno, vendar je predvidljivo

vzdušje prenapeto, je dejal Spadolini in s tem že jasno obrazložil svojo strategijo: preprečiti referendum, vendar po volitvah, kajti predvolilni uspeh bi po njegovi oceni preveč pozitivno vplival na volilne rezultate v korist socialistov ter na škodo drugih vladnih strank.

Kaže tudi, da Craxi zaenkrat ne bo pisal predsedniku zveze industrijcev Lucchiniju, kot je minister De Michelis pred dnevi napovedal. Spadolini je o tej pobudi dejal, da je prepuščena previdni oceni, podtajnik v predsedstvu vlade Amato pa je poudaril, da zaenkrat ne ve še nič. Tudi minister za delo De Michelis je bil včeraj previdnejši.

Sicer pa so pred začetkom včerajšnje vladne seje številni ministri spregovorili o referendumu. Tako je demokristjan Gaspari dejal, da obstaja trdna politična volja, da preprečijo referendum, vendar pa ni mogoče razpravljati o predlogu, ki sploh še ne obstaja. »Za pristanek potrebuje letalo pristajalno stezo in podvozje, tu pa ne vidimo ne ene ne drugega,« je podkrepil Gaspari svoja izvajanja. Tudi republikanec Mammi je bil skeptičen, čeprav je dejal, da bi bila huda neodgovornost celotnega političnega razreda, če bi ne preprečili referendumu. Socialdemokrat Vizzini je dejal, da je treba referendum sicer preprečiti vendar pa rešitev ne sme biti dražja ob uspeha na referen-

dumu samem; med možnimi rešitvami je Vizzini navedel tudi zmanjšanje davčnih obremenitev. Demokristjan Granelli pa je dejal, da je treba referendum preprečiti za vsako ceno, ker bi bila sicer škoda za italijansko gospodarstvo ogromna.

Tudi s sindikalnega področja je prišlo včeraj nekaj pozitivnih znakov. Včeraj se je namreč minister za delo De Michelis sestal z voditelji sindikalne federacije CGIL - CISL - UIL in na sestanku, katerega so se udeležili vsi trije generalni tajniki sindikata Lama, Carniti in Benvenuto, so prišli do izraza pozitivni premiki: pripravljenost sindikatov za razpravo o šestmesečnem obračunavanju draginjske doklade za uslužbence javnega sektorja in dogovor o vrsti sestankov o posameznih konkretnih vprašanjih, začeti s prihodnjim tednom. Na sestanku pa niso govorili o omenjenem pismu, s katerim bi moral Craxi pozvati Lucchinija, naj izplača decimalke draginjske doklade, torej naj reši vprašanje, zaradi katerega so zastala vsa pogajanja o reformi draginjske doklade.

Končno pa naj omenimo še, da je skupina intelektualcev izdala proglas za glasovanje »ne«, kolikor bi do referendumu prišlo. To sicer ni nič posebnega, takih proglasov bo še mnogo, kot jih bo mnogo tudi v nasprotni smeri, pomembno pa je, da je bil avtor tega besedila nedavno umorjeni sindikalist Ezio Tarantelli.

Craxi in taji

RIM — Ko je parlamentarni odbor za nadziranje tajnih služb prejel Craxijevo poročilo o terorizmu v Italiji od maja do konca novembra 1984, je predsednik vlade zaprosil, da poročilo izpopolni s presojo poznejših terorističnih dejanj, kakršno je npr. predbožični atentat na vlak Neapelj - Milan.

Stefano Delle Chiaie in Francesco Pazienza bi znala marsikaj povedati o nekaterih hudih dogodkih, zato ju tajne službe tudi vneto iščejo, je zapisal Craxi in nadaljeval: »Ko bi se teza o fashiističnem pečatu atentata na vlak, ki je trenutno najbolj utemeljena, izkazala kot verodostojna, potem bi dejansko prišli do izraza nevarnost in neprevidljivost črnega prevratništva«. Craxi je zatrdil, da tajne službe ne posvečajo desničarskemu prevratništvu nič manj pozornosti kot tistemu iz nasprotne strani. V isti sapi je branil zvestobo tajnih služb demokratični ureditvi države, češ če je v preteklosti morda prišlo do korupcij in odklonov, so danes možnosti prikrivanja nezakonitega delovanja dokaj majhne; to pa po zaslugi strogega nadzora, ki ga izvajajo varnostni organizmi, v katerih je odločitvena moč v samem hierarhičnem vrhu. Craxi je tudi potrdil tezo o niti, ki povezuje terorizem doma in na tujem.

Demanti neuradne vesti iz uradnih krogov SFRJ

Sporne takse za prehod meje le ne bodo uvedli

BEOGRAD — V zvezi z informacijami, da se pripravlja uvedba takse v višini 1000 dinarjev za vsak prehod meje, je zvezni sekretar za finance Tanjugu posredoval naslednje sporočilo:

V okviru razprav o davčni politiki v letošnjem letu so res obravnavali tudi možnost uvedbe takšne takse. Toda zvezni sekretar za finance takšnega ukrepa ne namerava predlagati.

S tem je naposled konec večtedenskih ugibanj in polemik zaradi »neuradne« informacije, ki je pricurljala iz uradnih krogov. Več zveznih funkcionarjev je do zdaj, sicer izjavilo, da o tem predlogu niso še niti slišali (predsednik zvezne skupščine Dušan Alimpić je to priznal na obisku v Sloveniji), ostrega demantija pa kljub temu ni bilo. So pa predvsem v Sloveniji takšne informacije naletele na zelo neugoden odmev. Tudi republikanski funkcionarji so opozarjali, da bi bil takšen ukrep zopet korak nazaj in predvsem kršenje po-

litike odprte meje.

Ker je zvezni sekretar priznal, da je takšen predlog vsaj na papirju tudi v resnici obstajal, bi sedaj seveda težko rekli, da je bilo vznemirjenje nepotrebno. Tako se je izkazalo, da je včasih vendarle koristno, če kakšen časopis (v tem primeru beograjska Politika) objavi informacijo, četudi ni še čisto uradna ali je celo povsem neuradna... (Z.S.)

Do sedaj borni rezultati preiskave o atentatu na sodnika Carla Palerma

TRAPANI — Preiskave o torkovem atentatu na sodnika Carla Palerma, ki je zahteval tri nedolžna življenja, je prevzel glavni državni pravdnik v Caltanissetti Sebastiano Patanè. Preiskovalci se drže stroge tajnosti, kljub temu pa so se razvedele nekatere podrobnosti o njihovem delu.

Kaže, da je sam sodnik Palermo opazil dve osebi, ki sta zbežali s kraja atentata v Pizzolungu nedaleč od Trapanija takoj po krvavem dogodku.

Mogoče sta za beg uporabili »fiat ritmo« svetle barve. Preiskovalci iščejo v vasi očividce, ki bi to potrdili. Vsekakor je gotovo, da so zločinci aktivirali peklenski stroj v parkiranem avtomobilu na daljavo in da so bili v zasedi nekeje v bližini, od koder so lahko nadzirali promet na cesti. Glede njihovega skrivališča se širijo govorice, da bi se utegnili nahajati na terasi neke bližnje neobljudene hiše ali pa za nasipom na travniku pod cesto.

Policijski izvedenci so medtem skrbno pregledali razbitine vseh avtomobilov, vpletenih pri atentatu, z namenom, da bi natančneje določili količino in vrsto uporabljenega eksploziva. Obstaja možnost, da so ga zločinci našli v kamnolomih, ki so v tistih krajih številni, a vendar kaže, da dosejanje preiskave niso s tem v zvezi ničesar odkrile. Na včerajšnjih delovnih sestankih, ki se jih je udeležil tudi poveljnik karabinjerske divizije gen. Coppola iz Neaplja, so pregledali med drugim rezultate preiskav, ki so jih izvedli po vsej Siciliji. Zdi se, da niso bile uspešne in da

vsekakor ni bil nihče priprt zaradi atentata.

Vprašanje, kdo je atentat izvršil in po čigavem nalogu, ostaja torej zaenkrat odprto. O tem je včeraj govoril v parlamentu notranji minister Oscar Luigi Scalfaro, ki je odgovarjal na vprašanja vseh političnih skupin. Po njegovem je treba teroristično dejanje povezati s preiskavami, ki jih je sodnik Palermo vodil v Trapaniju proti mafiji, ni pa mogoče izključiti niti zvez s preiskavami, ki jih je Palermo opravljal o mednarodnem prekupevanju z mamilami in orožjem, ko je bil še v Trentu. Ministrstva izvajanja niso zadovoljila predvsem predstavnikov opozicije, ki so v razpravi zahtevali od vlade več dejanj in odločnejšo politiko proti mafiji.

O atentatu pri Trapaniju je včeraj razpravljala tudi vlada. Ministrski predsednik Craxi je s tem v zvezi med drugim sprejel novega visokega komisarja za boj proti mafiji Riccardo Boccia. Naj omenimo še, da je včeraj bila v Trapaniju manifestacija proti mafiji, ki se je je udeležilo kakih 5 tisoč ljudi.

Stanovanjski izgoni odloženi

RIM — Senat je dokončno odobril vladni osnutek o stanovanjskih izgonih, ki je s tem postal pravomočen. Izgoni se zamrznejo do 30. junija v 405 občinah s kritično gosto naseljenostjo ter v Kampaniji in Bazilikati, ki ju je prizadel potres. Z druge strani se najemniške pogodbe za trgovske, obrtne in podobne obrate lahko podaljšajo za nadaljnjih šest let, pogodbe za hotele pa za devet let, potlej ne več. Zakon določa, da najemnina v nobenem primeru ne bo smela biti nižja od tiste, ki je v veljavi v trenutku, ko začne ta zakon veljati.

Vsodržavni tajnik zveze malih hišnih lastnikov Giuseppe Mannino je iz protesta, ker so bili izgoni odloženi, odstopil.

Nogomet: kvalifikacije za SP

Jugoslavija izenačila s Francijo

V včerajšnji kvalifikacijski tekmi za nastop na svetovnem nogometnem prvenstvu se je Jugoslavija proti Franciji morala zadovoljiti s točko. Zmaga bi bila vsekakor bolj dobrodošla, še zlasti, ker imajo »plavci« trenutno zelo slabo razliko v golih, prav ta razlika pa bi na koncu znala biti odločilna. Vendar je tudi točka prav prišla, še zlasti, ker je Jugoslavija pokazala dokaj boljšo igro kot pred tednom dni proti Luksemburgu. Poleg tega ne gre tudi prezreti, da je imela na drugi strani evropske prvake, čeprav so Francozi včeraj že od vsega začetka pokazali, da jim je tudi remi dovolj.

V prvem polčasu je bilo srečanje dokaj dopadljivo, igra pa se je v glavnem odvijala na sredini, kjer so Milutinovičevi varovanci dobro zaustavili francosko zvezno vrsto Platini - Tigana - Giresse - Fernandez. Po dve res zreli priložnosti so imeli tako eni kot drugi, mreži pa sta vendarle ostali nedotaknjeni. Dokaj drugače je bilo v drugem polčasu, ko je ritem igre izredno padel. Francozom se nikamor ni mudilo, kar pa je očitno prav prišlo tudi Jugoslovanom, ki so sicer imeli nekaj več pobude, vendar brez posebne prodornosti v napadu.

NA 10. STRANI

Košarka: po zmagi proti Realu:

Zagrebska Cibona najboljša v Evropi

ATENE — Zagrebska Cibona je včeraj v Atenah pred 15.000 gledalci v velikem finalu povsem zaslužno premagala moštvo madridskega Realu s 87:78 (39:38) in tako osvojila naslov evropskega klubskega prvaka.

Zagrebcani so si zmago povsem zaslužili, saj so bili v vseh elementih igre boljši od Madridčanov, med katerimi je zadovoljil le American Robinson, ki je že igral pri tržaškem prvoligašu.

Junak včerajšnjega srečanja pa je gotovo bil mladi Dražen Petrović, ki je dosegel kar 36 točk in bil predvsem v drugem polčasu neresljiva uganika za špance. Sicer pa je vse zagrebsko moštvo igralo odlično in si prestižni naslov tudi povsem zaslužilo.

To je drugi naslov, ki ga osvoji kako jugoslovansko društvo v najbolj prestižnem evropskem pokalu. Naslov najboljšega kluba v Evropi si je že prislužila sarajevska Bosna.

NA 10. STRANI

Pristojni senatni komisiji odobrili zvišanje pokojnin

RIM — Senatni komisiji za ustavna vprašanja in za probleme dela sta dokončno odobrili zakonska osnutka o zvišanju minimalnih pokojnin in o izenačitvi penzij, ki jih dobivajo državni uslužbenci in nameščenci v zasebnih podjetjih. Zakon prične veljati takoj, kar pomeni, da bodo prve poviške lahko izplačali 9 milijonom upokojevcem med majem in junijem.

Pokojnine se zvišajo v različni meri, sicer za 25.000 do 80.000 lir v treh letih. Izvajanje zakona bo stalo državo blagajno približno 14.000 milijard lir, to je 2,5 milijarde več kot je bilo predvideno v državnem finančnem zakonu 1985. Razliko bodo pokrili z letošnjim povečanjem prihodkov od davkov.

Mnoga vprašanja ostajajo kljub temu še odprta, tako npr. problem izenačenja med minimalnimi pokojninskimi zneski na področju neodvisnih poklicev in minimalnimi penzijami tistih, ki so bili v odvisnem delovnem razmerju. Komunisti so glede tega predložili popravek, ki je bil zavrnjen samo zato, ker bi njegovo sprejetje pomenilo državni blagajni za 4.000 milijard lir večji strošek. Med neresenimi problemi sta tudi skromnost prejemkov, ki grede bivšim borcev, in neskladje v pokojninskih zneskih, ki jih prejemajo tisti, ki so se upokojili pred povišanjem najvišje dovoljene dohodkovne stopnje na 32 milijonov lir in onimi, ki v pokoj še le pojdejo.

V bistvu pomeni torej uzakonitev pokojninskih poviškov samo korak naprej na poti zaželenih reforme pokojninskega sistema.

Zahvaljujoč se neizkušeni in srečnemu naključju ni prišlo do prave tragedije

Atentat na jordansko ambasado v Rimu Iz pepela se rojeva »črni september«

RIM — Le dan po atentatu na sirsko letalsko družbo je bil Rim včeraj prizorišče novega atentata. Tokrat je bil cilj jordansko veleposlaništvo. Podobno kot dan prej se je treba bržkone zahvaliti neizkušeni in srečnemu naključju, da ni prišlo do tragedije. Atentator je namreč zgrešil nadstropje in namesto veleposlaništva je s protitankovsko raketo zadela dnevno sobo nekega zasebnega stanovanja, ki je bila tisti trenutek prazna.

O neizkušeni atentatorja zgovorno priča spodleteli poskus bega, saj ni atentator pred akcijo preveril delovanja svoje avtomatske pištole, ki se je zataknila, da ga je neki hišnik zaustavil in ga s pomočjo dveh zapriseženih stražnikov onesposobil in izročil policijski izvidnici, ki je na konjih nadzirala bližnje parke. Vse skupaj bi izpadlo skoraj smešno, če ne bi v procelju stavbe, kjer je jordansko veleposlaništvo zijala luknja, eksplozivni učinek protitankovske rakete. Nič manj tragično pa ni spoznanje, da se je atentator predstavljal preiskovalcem kot v Bejrutu rojeni Palestinec in član skupine »črni september«, saj to obuja spomine na najbolj tragično obdobje brezupnega palestinskega terorizma.

Mimur Ahmad je preiskovalcem priznal, da mu je raketometalec ameriške proizvodnje »M 72« in pištolo švicarske proizvodnje »sig-sauer« izročila neka Francozinja, ki bi mu mo-

rala uro po atentatu izročiti letalsko vozovnico in njegov potni list. Ahmad ni torej poletel novim akcijam nasproti, postal je nov gost italijanskih zaporov in po vsem sodeč, precej neprijeten gost, če so resnične vesti o njegovi pripadnosti »črnemu septembru«. Le slabo uro po spodletem atentatu je namreč v Parizu prevzel odgovornost za atentat prav »črni september«, da niso atentatorjeve izjave le megalomanski izbruh, temveč tragična resnica.

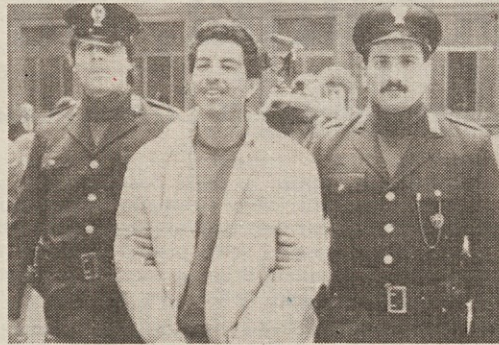
»Črni september« je bil na višku svoje moči pred dobrimi desetimi leti. Ta skrajna palestinska teroristična organizacija se je ponovno pojavila v zadnjih mesecih z umorom jordanskega diplomata Anzija al Muftija v Bukarešti in z umorom člana izvršnega odbora PLO Fahda Kavasmeha v Amanu. Ime si je nadela v spomin na tragični pokol Palestincev, ki so ga v taborišču Tal el Zatar zagrešili jordanski vojaki septembra 1970. leta. Prvič se je ta organizacija pojavila konec leta 1971 s celim nizom krvavih atentatov. Ubili so jordanskega premiera Vafsa el Tala, preusmerili in v jordanski puščavi razstrelili tri ameriška in jordanska letala. Komaj leto kasneje je »črni september« zagrešil pokol izraelskih športnikov na olimpijskih igrah v Münchnu.

Nič čudnega torej, da so sedaj italijanske

oblasti in z njimi ves zahodni svet skrajno zaskrbljene, saj ponovno stopa na prizorišče ena najbolj radikalnih in odločnih palestinskih organizacij. Med drugim ni povsem jasno, kdo jo vodi; katere interese zastopa in ščiti. Nami-gi na Sirijo in Libijo so v teh urah skoraj obvezni, a ne spremenijo dejstva, da o »črnem septembru« vemo bore malo. Neizpodbitno pa je dejstvo, da so njegove akcije povzročale prave preplah. Dovolj je, da se spominjamo na atentat na naftne rezervoarje pri Trstu.

Včerajšnji atentat je seveda povzročil splošno ogorčenje, obenem tudi zgražanje, saj je

za marsikoga nepojmljivo, da se lahko tuji terorist nemoteno sprehaja po rimskih ulicah z raketometalcem. Resnici na ljubo, je treba tokrat omeniti, da je imel Ahmad s seboj, že res zastareli, a skrajno priročni raketometalec teleskopske oblike za enkratno uporabo, ki zložen meri le 65 centimetrov, da lahko stoji v vsaki večji torbi. Povsem drugačno pa je vprašanje dejavnosti italijanskih protibevše-valnih služb, ki bi morale bolje vršiti svojo službo, saj obstaja upravičena bojazen, da se bo Rim spremenil v prizorišče posrednega bližnjevzhodnega obračunavanja.

Mimur Ahmad med policistoma

(AP)

Teroristovi rekviziti

(AP)

Izraelska samovoljnost

Izraelske okupacijske oblasti so v posmeh vsem mednarodnim konvencijam premestile v Izrael skoraj 1.200 libanonskih in palestinskih civilistov, ki so bili zaprti v južnolibanonskem koncentracijskem taborišču Ansar

(AP)

Francozi bodo ponovno uvedli proporcionalni volilni sistem

PARIZ — Francija bo opustila večinski volilni sistem v dveh krogih z balotažo, ki ga je uvedel leta 1958 general De Gaulle, in se bo vrnila k proporcionalnemu sistemu na pokrajinski osnovi z enim samim krogom glasovanj. Sklep je sprejel ministrski svet včeraj dopoldne. Zadevni zakonski osnutek vzame danes v pretres državni svet, v sredo, 10. aprila ga bo morala odobriti vlada, potem pa bo romal še v parlament za dokončno odobritev.

Notranji minister Joxe je proporcionalni sistem označil kot »egalitaren, pravičen in preprost«. Napovedal je tudi pomnožitev poslancev v narodni skupščini, tako da bo vsakih 100.000 državljanov lahko imelo lastnega predstavnika. Kaže, da se bo njih število povečalo za 97 z zdajšnjih 491. Ponovno uvedbo proporcionalnega sistema bodo omilili s spoštovanjem pravila, po katerem se bo delitev sedežev posameznim političnim strankam ali skupinam odvijala na podlagi

najvišjega poprečja prejetih glasov oziroma spodnje meje 5 od sto glasov. Proporcionalni sistem ne predvideva tako imenovanega panachaga, to je možnosti, da volivec glasuje lahko tudi za kandidate različnih list, prav tako ne predvideva preferenčnih glasov.

Zakonski osnutek bo skoraj gotovo prodril, saj imajo socialisti v narodni skupščini večino, a proporcionalnemu sistemu sta naklonjeni tudi KPF in Le Penova skrajno desničarska Nacionalna fronta. Proti pa sta največji opozicijski skupini, to je Chiracovo neogolistično gibanje RPR in Giscardova unija UDF, ki sta na nedavnih kantonalnih (upravnih) volitvah skupaj dobili nekaj nad 50 od sto glasov. Obe sta očitali Mitterrandu, da s to potezo napeljuje sam sebi vodo na mlin in napovedali oster boj proti uvedbi proporcionalnega sistema, ki da bo privedel do vladne paralize.

Zvezna konferenca SZDL Jugoslavije o socialni politiki in problematiki

BEOGRAD — Včerajšnja seja zvezne konference socialistične zveze Jugoslavije se je lotila socialne politike in socialnih problemov, ki s padanjem življenjske ravni delavcev stalno naraščajo. V uvodni besedi je dr. Berislav Šefer, predsednik jugoslovanske konference za socialno delo opozoril na nekatera dejstva, ki govorijo o vedno večji socialni diferenciaciji v jugoslovanski družbi. Ta ne sledi vedno rezultatom dela, ampak je posledica pomanjkanja sistemov nagrajevanja ter nasploh vrednotenja dela. Medtem ko na eni strani veliko ljudi komaj zagotavlja sredstva za osnovne potrebe, na drugi strani prihaja do neupravičene blagostanje. V takšni situaciji seveda sleherno premoženje oziroma dohodki, ki presegajo poprečje, ne glede na njihovo poreklo, naletijo na negativne reakcije v javnosti. Prihaja do teženj, ki zagovarjajo uravnilovko. Razumljivo je, da se tolikšna pozornost posveča delitvi dohodka. Ni pa to dobro in koristno, je menil Šefer, kajti več energije bi morali vložiti v

razmišljanja, kako dohodek ustvariti: šele potem ga je namreč mogoče pravično oziroma izdatneje deliti.

V zelo razgibani razpravi je bilo slišati različna mnenja, eno najzanimivejših pa je povedal predstavnik mladinske organizacije. »Dokler je v našem gospodarstvu toliko malomarnosti, nedela, zgrešenih investicij, dokler je izobrazbena sestava nezaposlenih boljša od tiste med zaposlenimi delavci, toliko časa mladinska organizacija ne bo priznavala nezaposlenosti. Mladi sprejemajo vse oblike socialne pomoči kot trenutne oblike, dolgoročno pa jih zavračajo, ker pomenijo žaljenje človekovega dostojanstva. Pravi način zaščite življenjskega standarda je v reševanju glavnih družbenoekonomskih problemov, kjer pa mora priskočiti na pomoč tudi mladina, ne pa, da — tako kot v večini do zdaj — ostaja nekje na obrobju družbenih dogajanj, je poudaril mladinec Marko Legat.

(dd)

Verižno trčenje v ZRN

Na avtocesti pri Freiburgu v ZRN je prišlo do verižnega trčenja, v katerem so zginile življenje tri osebe, na desetine in desetine ljudi pa se je moralo zateči v bolnišnice zaradi strupenega oblaka, ki je nastal, ko so se med sabo pomešale razne kemikalije za izdelavo lakov

(Telefoto AP)

BONN — Pravkar objavljeni podatki o brezposelnosti v ZRN za letošnji marec niso spodbudni, če tudi se je število brezposelnih zmanjšalo za pol odstotka z 10,5 na natanko 10 odstotkov. Toda to zmanjšanje je posledica sezonskih razmer, ne pa znamenje resničnega upadanja brezposelnosti.

Položaj na trgu delovne sile je še vedno kritičen. Direktor zveznega urada za delo v Nürnbergu Heinrich Franke je sicer komentiral najnovejše podatke o brezposelnosti z izjavo, da se okvirni pogoji za gospodarsko rast ne bodo spremenili, kar zadeva brezposelnost. Sedanja gospodarska rast ni dovolj hitra, da bi občutneje znižala število brezposelnih.

Socialdemokratska opozicija je spričo dejstva, da je marca lani znašal odstotek brezposelnih 9,6, letos marca pa 10 odstotkov, opozorila javnost, da ni prav nobenega razloga za optimizem. Kdor trdi nasprotno, »poskuša nesramno poneumljati ljudi«. Zato so odgovorni politiki in gospodarstveniki s Frankejem vred postali zelo previdni, ko komentirajo

Senčna plat zahodnonemškega gospodarskega čudesa

Naraščanje brezposelnosti v ZRN

podatke o brezposelnosti, in še bolj previdni, kadar se spuščajo v napovedi.

Kljub temu je direktor zveznega urada za delo Franke poudaril, da bo po previdnih ocenah potrebnih letos od 40.000 do 42.000 novih delovnih mest, ker je s 1. aprilom začel veljati za dobre 4 milijone jeklarjev in tiskarjev 38,5-urni delovni teden namesto 40-urnega. Zaradi predčas-nih upokojitev je pričakovati letos dodatnih 80.000 delovnih mest, zaradi odhoda tujih delavcev pa je realno pričakovati še kakih 50.000 do 60.000 delovnih mest.

Zaposlitveno sliko v Zvezni republiki moti predvsem kriza v gradbeni industriji, ki jo je še zaostрила zelo huda zima. Število brezposelnih v gradbeni industriji marca je znašalo 266.900, kar je bilo 55.000 ali 26 odst. več kot pred letom dni in 20.600 več

kot ob novem letu. Franke je spet pozval delodajalce, naj zmanjšajo število nadur in naj raje jemljejo v službo več delavcev. Tudi iz vladnih vrst je pogosto slišati take pozive, ki ne zaležejo dosti. Kohlova koalicijska vlada še vedno trdi, da je sedanjo brezposelnost zakrivila v desetih letih socialliberalna vladavina in da zato tega stanja tudi ni mogoče »čez noč« odpraviti. Toda ankete javnega mnenja kažejo, da ljudje ne nasedajo temu izgovoru. Minili sta že dve leti od zmage konservativno liberalne koalicije v Bonnu in o »veliki spremembi« na tem občutljivem področju za zdaj še ni sledu.

Toda medtem ko SPD in sindikati črno gledajo komentirajo najnovejše podatke brezposelnosti, je vladna stran optimistična. Parlamentarni državni sekretar v zveznem ministr-

stvu za delo Vogt (CDU) in predstavnik parlamentarne skupine CDU - CSU za socialnopolitične zadeve Haimo George sta trdno prepričana, da bo mogoče letos zmanjšati poprečno število brezposelnih. Vogt meni, da ni nobenega razloga za črnogledost.

Namestnica voditelja poslancev SPD v Bundestagu Anke Fuchs pa je popolnoma drugačnega mnenja. Barometer na trgu delovne sile napoveduje vihar, je izjavila Fuchsova. Vsa znamenja govorijo v prid trditvi, da se bo letno povprečje brezposelnosti spet povečalo. Tudi ob upoštevanju sezonskih razmer je položaj zdaj še slabši kot na začetku leta. Marca je bil spet dosežen negativen rekord. Ta pa je prepričljivo zanikal napovedi iz vladnih vrst, češ da se bo letos poprečno število brezposelnih zmanjšalo za 100.000.

Duhove v ZRN je zdaj začela razburjati še polemika, ki se je vnela ob nedavni izjavi generalnega sekretarja liberalne stranke Haussmanna, ki je dejal, da je delovnih mest dovolj, le da so predraga. Koliko brezposelnih je, je poudaril Maussmann, ki bi prav radi delali za 8 mark na uro, ker ne dobijo zaposlitve za 20 mark na uro. Zdaj je pričakovati, da bodo skočili pokonci sindikati. Toda komentator je o Haussmannovi trditvi zapisal, da je mogoče ugovarjati Haussmannu, da pa ni mogoče zanikati resnice, ki se skriva v njegovi trditvi: da je zaradi naglega tehnološkega napredka postalo dosti delovnih mest predragih.

Iz najnovejših podatkov o brezposelnosti v posameznih zveznih deželah, je mogoče posneti dokaj pisano sliko. Medtem ko je najvišja brezposelnost v Severnem Porenju - Vestfaliji (14,5 odst.) in v Posarju (13,7 odst.), je najmanjša v Baden-Württembergu (5,78 odst.) in v Hessnu (7,7 odst.) V Zahodnem Berlinu znaša brezposelnost 10,5 odst.

BOŽIDAR PAHOR

Na včerajšnjem celodnevem zasedanju

Deželni svet odobril popravke k zakonu št. 7

TRST — Na včerajšnji seji je deželni svet F-Jk odobril popravke k zakonu o deželnem načrtovanju. Gre torej za popravke zakona št. 7, ki govori o razvoju dežele, o odnosih s krajevnimi ustanovami itd. Bistvo popravkov se je dotaknilo prav deželnih ustanov in sicer pokrajin in občin. Popravki namreč določajo veje pristojnosti pokrajin in nekoliko manjše občinam. Gre seveda za pristojnost v odnosih z deželo, kot so lahko posvetovanja in druge podobne kompetence. Deželni svet je popravke izglasoval zato, da bi poenostavili nekatera »razmerja« in tako lažje oblikoval in udeležil deželni razvojni načrt. Za popravke je glasovala večina, proti pa KD, DP in MF, vzdržali so se misovci.

Predvčerajšnjim je deželni svet izglasoval norme o zaščiti zdravstva, še vedno pa čaka svetovalce razpra-

va o deželnem zdravstvenem načrtu, ki ga je odobrila posebna komisija. V včerajšnjih popoldanskih urah se je deželni svet soočil s problemom deželnega personala, nakar je beseda stekla o novem zakonu za razvoj turističnih dejavnosti.

Tudi problem turizma sodi med pomembna gospodarska vprašanja, saj je naša dežela zaradi svoje pokrajinske raznolikosti in tudi kulturnega bogastva primerna za turizem, ojačiti pa je treba določene usluge in privabiti še večje število turistov, predvsem tistih, ki gredo preko naše dežele v druga letovišarska središča Jadrana.

Z dvodnevno razpravo je seveda deželni svet zaključil predpraznično delo, po veliki noči pa se bo moral soočiti z novimi in tudi zahtevnimi problemi; med tem tudi z zdravstvenim načrtom.

V vsej deželi lepo, toplo in sončno vreme

Pomlad potrkala na vrata

TRST — Pomlad je potrkala na vrata z vso svojo močjo. Potrkala je dan pred velikonočnimi prazniki, ko se šole zaprejo in marsikdo izkoristi delček svojega dopusta za izlete in potovanja. Tako se je včeraj v vsej deželi temperatura dvignila celo nad povprečje. V Trstu so namreč izmerili 20 stopinj nad ničlo, v Gorici 21 stopinj in v Vidmu 19 stopinj. Tudi nočne temperature so bile sorazmerno mile, vsekakor pa tople v odnosu s prejšnjimi dnevi. Samo v nekaterih hribovskih krajih je ponoči temperatura padla pod ničlo, na primer v Trbižu in na Nevejskem sedlu. Dnevno sonce pa je tudi v teh krajih kmalu dvignilo živostrebrni stolpec krepko nad ničlo: v Trbižu so izmerili 9 stopinj nad ničlo, na Nevejskem sedlu 10 v Forni di Sopra pa kar 15 stopinj nad ničlo.

Vreme je bilo torej sončno, v omejenih gorskih krajih pa prekriva zemljo še lepa odeja snega, kar razveseljuje ljubitelje zimskih športov in seveda tudi hotelirje. Dejstvo je

namreč, da so letos rezervacije hotelskih sob v hribih še posebno številne in veliko ljudi iz Trsta, Gorice, Vidma in Pordenona bo preživel praznike s spomladansko smuko.

Tudi vremenske napovedi niso neugodne, čeprav govorijo o pooblačitvah. Seveda je vreme spomladi še posebno muhasto in ne vedno rado uboga meteorologov. V soncu, bodo lahko »uživali« naravno tudi tisti, ki bodo ostali doma, ali pa šli na krajše izlete k morju. Če se namreč v gorah sezona v bistvu zaključuje, postaja ponovno »aktualno« prav morje: za sprehode po obali, za jadranje in tudi za ribolov.

□ VIDEM — V okviru proslav ob 40-letnici osvoboditve bo v nedeljo, 7. t.m., ob 11. uri v videmskih zaporih (Ul. Spalato) komemoracija 29 italijanskih patriotov, ki so jih 9. aprila 1945 pobili nacifašisti. Spregovorila bosta župan Candolini in partizanski komandant Gastone Andrian.

Včeraj sprejem

»garibaldincev«

IZOLA — Včeraj dopoldne je predsednik skupščine občine Izola Marino Domio ob 41. obletnici ustanovitve 14. udarne tržaške brigade Garibaldi sprejel predstavnike borcev, ki so sestavljali to vojaško enoto.

Udarno brigado Garibaldi so ustanovili 5. aprila 1944. leta v Srednjem Lokovcu na podlagi sporazuma med 9. korpusom in poveljstvom prostovoljnih borčevskih enot za svobodo okupirane Italije. Brigado so sestavljali borci italijanske narodnosti, pretežno delavci iz Trsta, Tržiča, Milj, Kopra, Izole in Pirana, katerim so se priključili še številni borci iz drugih italijanskih pokrajin.

Garibaldinci so bili na čelu 30. divizije 9. korpusa in so sodelovali v vseh vojaških akcijah v Slovenskem primorju do osvoboditve. Brigada Garibaldi ima skupaj z ostalimi italijanskimi partizanskimi enotami domicil v izolski občini.

I. U.

□ GORICA — Dvajseta izvedba vinskega natečaja oziroma vinske razstave »Nagrade Noe« bo v Gradišču od 24. maja do 2. junija.

Jalov pelin Florijana Lipuša

CELOVEC — V osrednjem celovškem hotelu Moser to v torek zjutraj predstavili nov literarni trud koroškega slovenskega pisatelja Florijana Lipuša. Knjigo »Jalov pelin« sta založili založba Drava in Založništvo tržaškega tiska, kar je potrjevanje že tradicionalnih dobrih odnosov in tesnega sodelovanja obeh manjšinskih založb.

Uvod v tiskovno konferenco je imel urednik celovške slovenske založbe Peter Wieser, ki si je zastavil nekaj literarnih in splošno družbenih vprašanj, kakršna namreč postavlja branje zadnje Lipuševe knjige. Sam avtor je iz knjige prebral odlomek, medtem ko so direktor založbe Drava Franci Zwitter, njen poslovodja Lojze Wieser in predstavnik ZTT Dušan Droč odgovarjali na vprašanja in predstavili delo štiriletnega tesnega sodelovanja obeh založb. V razpravo se je seveda vključil tudi avtor sam.

Nova Lipuševe knjiga bo brez dvoma spet naletela na pozornost bralcev, sledili pa ji bodo brez dvoma tudi literarni zgodovinarji, saj je avtor izvrsten stilist.

Razstava koroških panjskih končnic priča tudi o klenem narodovem duhu

TRST — V foyerju Kulturnega doma bo do 20. t.m. na ogled razstava koroških panjskih končnic, ali kakor jim Korošci sami pravijo čelnic, ki jo je pripravila Slovenska prosvetna zveza na Koroškem.

Že otvoritev razstave same, kot tudi z njo povezana kulturna prireditelj, sta pritegnili pozornost številnega občinstva, ki si je lahko na lepo urejenih panojih ogledalo 83 panjskih končnic, kot tudi številne predmete, ki spadajo k čebelarstvu. Vse razstavljene končnice so opremljene z razlago v treh jezikih, ob končnicah pa so tudi članki, ki govorijo o čebelarstvu, o pomenu panjskih končnic ter o tem, kaj te končnice pomenijo za našo ljudsko umetnost.

Gre torej za pomembno in zelo zanimivo razstavo, ki so jo Korošci z uspehom prikazali že v Cankarjevem domu v Ljubljani, ki je, kot je na otvoritvi razstave v Trstu poudaril tajnik Prosvetne zveze iz Celovca dr. Janko Malle »čisto naša, izvirno slovenska, še posebej pa slovensko-koroška«.

V svojem uvodnem govoru ob otvoritvi razstave je dr. Malle tudi

povedal, kako je prišlo do te razstave. »Na pobudo ljubljanskih etnologov je začela skupina študentov iz Ljubljane in raznih krajev Koroške že pred približno 30 leti zbirati razno narodopisno gradivo na Koroškem. Nabrala je okrog 800 predmetov, ki jih pa nismo vedeli kam dati, kam postaviti in kako jih prikazati. Pretila je tako nevarnost, da gredo vsi ti s težavo zbrani predmeti ponovno v pozabo. No, končno smo se le zavedeli pomena teh predmetov, med katerimi so bile tudi panjske končnice, ali kakor jim pravimo mi Korošci, čelnice. Te smo zbrali, jih uredili in jih z uspehom prikazali najprej v Ljubljani, sedaj pa tudi pri vas v Trstu.«

Slikarstvo na panjskih končnicah je nastalo sredi 18. stoletja in to najprej na Gorenjskem, kjer je bilo čebelarstvo najbolj razširjeno. Od tod se je nato pojavilo še na Koroškem, Štajerskem, Dolenjskem, Notranjskem in tudi v raznih krajih Primorske. S širjenjem čebelarstva so se poslikane panjske končnice pojavile kasneje tudi v drugih evropskih državah.

Velik razmah in razvoj slikarstva sta to zvrst ljudske umetnosti kma-

lu začela potiskati v ozadje, dokler ni to slikanje povsem zamrlo. Seveda je bila to velika škoda, saj so predstavljale panjske končnice delček naše prave ljudske umetnosti, ki je kazala ustvarjalno moč našega naroda, ki je v težkih življenjskih pogojih ustvarilo v panjskih čelnicah svojo lastno izvirno umetnost, ki kaže tudi podobo duhovnega sveta našega preprostega ljudstva.

Motivi na končnicah so posvetni in nabožni. Posvetni motivi kažejo domišljajske, metaforične in pravljicne prisposode, nekaj pa je tudi zelo realističnih motivov, ostali motivi so nabožne vsebine ter izhajajo iz stare in nove zaveze.

Prvi čebelarji so bili v tistih časih bolj premožni kmetje, ki so želeli, da bi se njihovi panji tudi po zunanosti ločevali od panjev manj premožnih. Tako se je začelo razvijati slikarstvo panjskih končnic, ki so bile nekak dokaz blagostanja, kot je bil dokaz blagostanja tudi poln čebelnjak. Tako so se po vsej Slo-

veniji razvile prave ljudske umetnostne galerije na prostem — v naravi — to je na čebelnjakih.

Na Koroškem se je s poslikovanjem čelnic ukvarjalo precej slikarjev, nekatera imena so tudi ohranjena. Tako je na primer znano ime koroškega slikarja Petra Markoviča, ki je ustvaril končnice, ki sodijo še danes med najbolj izvirne in tudi najlepše na Koroškem. Umetnostni zgovornarji menijo, da je končnice slikal tudi slikar Marko Pernhart; v glavnem pa so bili slikarji končnic preprosti samouki, tudi čebelarji sami, ki so želeli, da bi bili njihovi panji čim lepši.

Koroški Slovenci upajo, da so s to razstavo napravili prvi korak k realizaciji narodopisnega muzeja na Koroškem, v katerem bi zbrali vse predmete, ki so značilni za nekdanje življenje, šege in navade tamkajšnjega ljudstva.

Prav bi bilo, da bi si to razstavo ogledalo čim več naših ljudi, predvsem pa šolarjev.

N. L.

Domicil za odred v nekdanji coni A

NOVA GORICA — V novogoriški občini bodo ob štirideseti obletnici osvoboditve in zmage nad fašizmom, počastili tudi Jugoslovanski odred za Slovensko primorje, Trst in Istro. Sklep o podelitvi domicila je sprejela prejšnji petek Občinska skupščina.

Jugoslovanski odred za Slovensko primorje, Trst in Istro je bil ustanovljen v juniju leta 1945, potem ko je vojska osvoboditeljica zaradi blokovske logike in interesov velikih sil morala zapustiti Trst in nekatere druge kraje ob sedanji jugoslovansko - italijanski meji. Odred je deloval na območju tedanje cone A, ki je bila pod angloameriško vojaško in civilno upravo.

V razmerah ko je hladna vojna pogojevala odnose med zavezniki in novo Jugoslavijo in je bilo stanje v Trstu in na drugih mejnih področjih pogosto zelo na-

peto ter je vsebovala občasno tudi elemente krize in celo vojaških spopadov, je seveda odred imel občutljivo ter posebno vojaško in politično vlogo. Angloameriška vojaška uprava ni bila naklonjena združitvi Primorja, Trsta in Istre z Jugoslavijo, zato je ljudstvo v enoti videlo moralno jamstvo in podporo, da njegov boj ne bo zaman. Pripadniki odreda so bili iz vse Jugoslavije in tudi iz krajev v sedanjem zamejstvu v Italiji.

Listino o domicilu bodo Jugoslovanskemu odredu za Slovensko primorje, Trst in Istro podelili v sklopu prvomajske proslave v Opatjem selu na Krasu. V tej vasi je namreč enota imela svoj sedež. Pričakujejo udeležbo nad 1.500 preživelih pripadnikov odreda, ki bodo v Opatjem selu tudi odkrili spominsko obeležje svojemu komandantu, narodnemu heroju Dragomiru Benčiču - Brkinu. (md)

dan delo, ponoči pa spanje na plaži: na dlani ves zaliv in mesto Akaba v tisočeri lučeh. In toliko mladine tu z menoj! In razni pogovori, ki jih slišiš! Od kod si? Iz Švice. Kam odhajaš? Ne vem. Zakaj pa si sploh tu? Doma nisem mogel zadosti piti in kaditi. Kadiš hašiš? Da, kadim ga. Kaj si delal doma? Mehanik sem. Sence so se spajale in spet razhajale tu na eilatski plaži. Pred mano pa Akaba v tisočeri lučeh. In zvezdnata noč nad mano, in mladina na plaži s svojimi upi, sanjami ter Indijo v mislih. In z željo po večnem odhajanju, kamorkoli pač nanese, samo da bo to odhod, ker prihod je že začetek neke ustaljenosti, torej propadanja.

Bližalo se je jutro, a tu pravzaprav nihče ne spi. Zarja nas je počasi in nežno obžarjala. Tisti, ki so delali v Salomonovih rudnikih, so se že odpravljali na zbirno mesto, kamor pridejo tovarnjaki ter jih odpeljejo na trdo vsakdanje opravilo. Okoli šeste ure je bila vsa plaža na nogah.

Kako daleč so bili sedaj nočni pogovori, nočne slutnje in nočna razmišljanja. To je bil le predah, ne-realni počitek, sedaj je treba vstati ter spet kreniti na pot. Toda kam? Tokrat na Sinaj, proti Šarm-el-Šeiku, do fjorda. Spet avtobus. Pelje po obmorski cesti proti jugu. Na levi je koralni otok, turistično čudo.

Končno pa prispemo do fjorda, pravega zemelj-

skega raja: kot da bi čas in ljudje pozabili nanj. To je resnični in pravi fjord, s tako kristalno čisto vodo, da lahko zaznaš rdeče korale na dnu. Končno počitek in kopanje v tem raji. Čudno, da se ga ni lotil turizem. Morda pa tu na Sinaju ni časa za turizem. Tu je treba misliti na vse drugo.

Povratek v mesto, pa tudi turistična atrakcija: ogled Akabskega zaliva z ladje s steklenim dnom, skozi katero vidiš korale, spužve ter ribe vseh vrst.

Jutro na eilatski plaži: vstajanje svetovnih popotnikov

POTOVANJE PO DEŽELI BREZ MIRU

Dušan Jelinčič

23.

Bila je svetla zvezdnata noč. Nisem imel spalne vreče, proti jutru pa je celo pritisnil mraz. Pravzaprav niti nisem kaj dosti spal. Stalno so se po plaži podili vojaški džipi in nas osvetljevali, pa tudi vojaška ladijska obhodnica je v nas vperila svoje žaromete. Saj res, tu je vojna, na to sem skoraj pozabil — na oni strani pa je arabska in Izraelu sovražna Jordanija: le nekaj kilometrov je oddaljena.

Jaz pa tu na plaži, pod svetlim nebom, pod zvezdami. Pravzaprav bi lahko v takem stanju zdržal prav gotovo več mesecev, sem si takrat mislil. Čez

Predstavili so jo v torek v Boljuncu

Dosedanji župan Edvin Švab nosilec volilne liste KPI v dolinski občini

Dosedanji župan Edvin Švab bo na majskih upravnih volitvah nosilec komunistične kandidatne liste v dolinski občini. Tako so sklenili na torkovem partijskem aktivu v občinskem gledališču France Prešeren komunisti dolinske občine, ki so tudi ocenili petletni mandat občinskega odbora ter načrtali politične in upravne smernice za program in za volilno kampanjo, ki je, kot znano, formalno že v polnem teku. Švab vodi dolinsko občino od leta 1975, ko je nasledil dolgoletnemu županu Dušanu Lovrihu. V tej občini ima KPI absolutno večino glasov od leta 1949 in že dolgo let upravlja skupno s socialisti. V pretekli mandati dobi so imeli komunisti enajst predstavnikov na dvajset.

Med kandidati je več novih imen. Od prejšnjih upraviteljev kandidirajo poleg Švaba še dosedanjí odborniki Boris Mihalič, Stojan Sancin in Silvana Petaros, medtem ko na listi ni več Darija Kraljiča in Draga Slavca, ki po tolikih letih uspešnega dela končno zapuščata dolinski občinski svet. Med kandidati so dolgoletni predsednik Brega Silvan Klabjan, ki kandidira kot neodvisen, časnikar in književnik Marij Čuk, predsednik KD Venturini od Domja Boris Kocjan,

sindikalist Darij Brajnik in še nekateri mladi. Na listi so zastopane vse vasi v občini, seznam kandidatov pa je naslednji: Edvin Švab, Aldo Bardi, Darij Brajnik, Marij Čuk, Dionisio Gerbassi, Silvana Petaros por. Kapelj, Boris Kocjan, Boris Kocjan-čič, Silvan Klabjan, Milan Kraljič, Boris Mihalič, Emilio Mattiotti, Silvana Mondo, Robi Ota, Angelo Saccon, Saša Smotlak, Stojan Sancin, Germano Švara, Vili Veruž in Marta Bogatec por. Zobeč.

Glavno poročilo na aktivu je imel sekcijski tajnik Boris Kocjančič, ki je najprej ocenil položaj na državni ravni in politiko KPI za zajezitev gospodarske krize, glede krajevnega položaja pa je ostro obsodil vladno

politiko do slovenske manjšine. Tudi v dolinski občini bo KPI še dalje odločno na strani Slovencev v boju za uzakonitev narodnostnih pravic in za ustvarjalno sožitje med obema narodoma. O petletnem delu uprave je obširneje spregovoril župan Švab, medtem ko je načelnik svetovalske skupine na občini Germano Švara obrazložil kriterije, ki so privedli do sestave kandidatne liste. Glede uresničitve zastavljenega programa je prišlo jasno do izraza, da je občinski odbor izvedel skoraj vse, kar je obljubil volilec pred petimi leti.

Na sliki (od leve proti desni): dosedanjí odborniki Boris Mihalič, Stojan Sancin, Silvana Petaros ter župan Švab.

Štiri milijarde deželnega prispevka raziskovalnemu centru pri Padričah

Center za znanstvene in tehnološke raziskave na Padričah je bil deležen novega izdatnega deželnega prispevka. Deželna uprava je namreč na predlog odbornika za šolstvo, poklicno usposabljanje in kulturne dejavnosti Barnabe, nakazala štiri milijarde lir, ki jih bo konzorcij za upravljanje Centra na Padričah uporabil za izpolnitev in preosnovno že obstoječih struktur znotraj bivšega taborišča za tujce, za nakup novih zemljišč, na katera naj bi se Center za znanstvene in tehnološke raziskave razširil v bližnji prihodnosti ter za izdelavo podrobnega načrta za celotno področje raziskovalnega centra.

S tem izrednim prispevkom dežele bo Center za znanstvene in tehnološke raziskave lahko spet s polnimi pljuči zajel kisika, ki mu je prepotrben za uresničevanje vsega tistega, kar si je zadal. Tako bo med drugim lahko posodobil poslopja, v katerih so oddelki za dokumentacijo, za informatiko, v katerih so laboratoriji in termična centrala ter sejna dvorana in restavracija.

Tudi možnost, ki se s prispevkom odpira za nakup novih zemljišč in s tem za širjenje Centra samega, je za Konzorcij prav gotovo nadvse dobrodošla. Nekoliko drugače pa je s tem v zvezi za krajevno skupnost vzhodnokraških vasi, zlasti Padrič, Trebč in Banov, pred katero se s tem po-

javlja nadležna prikazen novih razlaševanj. S prispevkom je rečeno v poročilu deželnega odbora Furlanije-Juljske krajine, bo mogoče nabaviti 160 hektarov zemljišč, ki se razprostirajo od sedanjih struktur Centra proti Banom. Kot vidimo, gre za precejšnjo količino. Poleg tega se nam zdi vest o možnostih novih nakupov nekoliko v nasprotju s tem, kar je še pred nekaj meseci izjavil predsednik Konzorcija za upravljanje Centra Anzellotti, ki je trdil, da Center zaenkrat nima nobene potrebe, da bi se širil izven zidov bivšega taborišča za begunce.

Poleg že omenjenega deželnega prispevka, je dežela nakazala dodatnih 600 milijonov lir, ki naj bi bili na podlagi zakona št. 59 iz junija meseca 1978 namenjeni specifičnim posegom na področju znanstvenega raziskovanja v padriškem centru ter univerzitetnega izobraževanja.

● Predsednik tržaške pokrajinske uprave Marchio je včeraj sprejel novega vladnega komisarja in tržaškega prefekta Eustachija De Feliceja. Marchio je uglednega gosta podrobno seznanil z gospodarskim položajem na Tržaškem, posebno pozornost pa je posvetil kriznim situacijam v industrijskih in ladjedelniških obratih z državno soudeležbo.

Veselo na počitnice

Za učence in dijake pa tudi za učitelje in profesorje se danes začnejo tradicionalne velikonočne počitnice. Včeraj so imeli v otroških vrtcih, osnovnih in srednjih šolah zadnji dan pouka pred veliko nočjo; otroci, učenci in dijaki se bodo spet vrnili v vrte in v šolske klopi šele prihodnji teden.

Letošnje velikonočne počitnice pa ne bodo za vse enako dolge. Po določilih ministrstva za šolstvo bodo trajale letošnje velikonočne počitnice do vključno srede, 10. aprila. Ta določila pa bodo v tržaški pokrajini obveljala le za vrte in šole v okoliških občinah. Učenci in dijaki, ki obiskujejo šole v tržaški občini, se bodo vrnili v šolo že dan prej, to je v sredo, 10. aprila. »Tržačani« bodo imeli krajše počitnice, ker so že izkoristili en prosti dan pouka ob prazniku tržaškega patrona, sv. Justu (3. novembra lani). Ker italijanski šolski koledar predvideva letno najmanj 215 dni pouka in bi učenci in dijaki tržaških šol ob »normalnih« velikonočnih počitnicah prekorajčili to spodnjo mejo, je tržaško šolsko skrbništvo v tržaški občini »skrajšalo« počitnice za en dan.

(Na sliki: dijaki liceja Prešeren in trgovskega zavoda Zois pri Sv. Ivanu so včeraj veselo zapustili šolski poslopji; v šoli se bodo vrnili šele v sredo).

Pokrajina bo nagradila najboljše osmice na Tržaškem

Tržaški vinogradniki bodo imeli poleg nastopanja na občinskih in drugih vinskih razstavah še eno možnost več, da ovrednotijo svoj vinski pridelek. Za obogatitev enološke tradicije v naših krajih ter v tem okviru zlasti za utrjevanje agroturistične ter sploh kulturne vrednosti osmic, bo tokrat poskrbela tržaška pokrajinska uprava, ki razpisuje nagradni natečaj za najboljše osmice.

Pobudo bodo pokrajinski predstavniki orisali v petek, 5. aprila ob 11.30 na tiskovni konferenci v dvorani pokrajinskega odbora. Že vnaprej pa pokrajinska uprava v svojem tiskovnem poročilu naglašala pomen te pobude, ki želi po eni strani globlje seznaniti širšo javnost z agroturistično problematiko na Tržaškem, po drugi strani pa podpreti razvoj vinogradništva in kletarstva v teh krajih in izreči priznanje vsem tistim, ki se s to kmetijsko dejavnostjo še vedno z vso zavzetostjo ukvarjajo.

Natečaja se lahko udeležijo vsi vinogradniki tržaške pokrajine, ki pridelajo vsaj 15 hektolitrov vina. Pri tem seveda ne pridejo v poštev tisti, ki pridelujejo vino iz uvoženega grozda.

Pri nagrajevanju najboljših osmic bodo upoštevali kakovost vina ter higieno kleti, kletarske posode in drugih kletarskih naprav. Nadalje bodo upoštevali značilnost, oziroma tipič-

nost prostorov, v katerih je nameščena osmica. Pri tem bodo ocenjevali tudi estetski okus vinogradnika pri urejanju teh prostorov ter njegovo iznajdljivost pri postrežbi klientov. In končno bodo poleg vinskega pridelka upoštevali tudi vrsto in kakovost drugih pridelkov v prodaji.

Za nagrade je pokrajina dala na razpolago 10 milijonov lir. Imenovana je bila tudi posebna ocenjevalna komisija, ki ji bo predsedoval pokrajinski odbornik za kmetijstvo Caviechioli, sestavljali pa jo bodo še predstavniki pokrajinskega nadzornišтва za kmetijstvo, Tržaške avtonomne letoviščarske in turistične ustanove, Pokrajinskega združenja rejcev, Kmečke zveze, Pokrajinskega združenja neposrednih obdelovalcev, Zveze kmetovalcev in Združenja Agriturist.

Prošnje je treba poslati na Tržaško pokrajino (Trg Vittorio Veneto 4) najkasneje do 20. aprila. Za podrobnejše informacije pa se zainteresirani lahko obrnejo na urad za kmetijstvo pri tržaški pokrajinski upravi v Ulici Geppa 21 (II. nadstropje).

● Šentjakobska sekcija KPI prireja danes, 4. aprila, ob 18.30 na svojem sedežu v Uli della Guardia 44 informativno srečanje o vprašanju gradnega odpusta. Vabljeni so vsi, ki jih ta problematika zanima.

Nekaj podatkov o pokojninah

Pred dnevi smo že opozorili na podatke oziroma število, koliko je v tržaški pokrajini pokojnin, iz česar sledi seveda tudi število upokojencev. Če si sedaj podrobneje ogledamo podatke INPS, lahko pridemo do zanimivih zaključkov. Podatki se nanašajo na konec leta 1983.

Takrat je INPS izplačal 104.707 pokojnin, in sicer: 40.573 starostnih pokojnin, 34.150 invalidskih, 27.193 takih, ki jih dobi žena po možu ali obratno in 2.791 socialnih. Od 520 milijard, ki jih je lani potrošil tržaški INPS, je šlo kar 492 milijard za pokojnine. Okrog 12 milijard pa je šlo za izplačilo treh milijonov ur dopolnilne blagajne, medtem ko so 2 milijardi potrošili za druge odškodnine.

Vsi ti podatki kažejo na visok odstotek upokojencev v tržaški družbenogospodarski stvarnosti pri čemer gre opozoriti na dejstvo, da tudi druge ustanove izplačujejo pokojnine (med temi zasebne in država). S sanitarno reformo si je INPS prevzel tudi skrb za zdravstveno služnost, ki je bila prej v rokah INAM. V tem smislu prejmejo uradi INPS povprečno na mesec kar 7.500 zdravniških potrdil (in to samo v tržaški pokrajini), za katera stečejo še sistematizirane kontrole: okrog 300 mesečno.

● Ljudska knjižnica sporoča, da je te dni, kot vsako leto, v teku splošno urejanje knjig in revizija bibliografskega materiala. Zato je knjižnica ves ta teden zaprta za javnost.

Dežela bo povrnila kar je burja razbila

Dežela bo povrnila škodo, ki jo je burja povzročila 2. in 3. decembra leta 1983 v Trstu. Tedaj so namreč sunki nad 150 km na uro poškodovali razna poslopja v našem mestu. Lastniki poškodovanih poslopij se bodo tako lahko poslužili določil posebne deželne zakona, na podlagi katerega je deželni odbor na predlog odbornika za proračun Zanfagninija sprejel te dni sklep, da nakaže 240 milijonov lir, s katerim bodo poravnali takratno škodo.

Sklep zadeva kakšnih dvajset poslopij. Poleg nekaterih šol, kot so znanstveni licej Oberdan, trgovski tehnični zavod Da Vinci in nekatere druge, bodo deželne odškodnine deležni tudi nekateri zasebniki, ki jim je burja poškodovala stanovanja. Odškodnine bodo nadalje deležni tudi občinska tržnica na Nabrežju Nazario Sauru, zelenjadna tržnica, nekatere karabinjerske kasarne, inštitut Palutan v Ul. Cantù in katinarska bolnišnica. Za izplačilo škode bo poskrbela tržaška občina.

Do petka zaprta Repenska cesta

Zaradi nujnih popravil na železniškem nadvozu v bližini openške železniške postaje bo do petka zaprta za avtomobilski promet cestni odsek med Proseško ulico na Opčinah in med Velim Repnom. Prepoved velja med 8.30 in 18. uro.

Luciano Ceschia na torkovem večeru v Slovenskem klubu

Brez obvladavanja obeh jezikov ni vzajemnega spoznavanja, brez tega pa ni tvornega sožitja

Zaradi zelo togega in birokratskega uveljavljanja in izvajanja zaščitnih norm, ki jih vsebuje tako imenovani paket, postaja narodnostni problem na Južnem Tirolskem dušec in nevarno je, da zatre vsakršno možnost soočanja, razpravljanja in dialektike. Ob strogem ločevanju različnih etničnih komponent, ob togem izvajanju narodnostnega proporca, se življenje dveh različnih etničnih skupnosti na istem teritoriju ne spreminja v neko skupno izkušnjo, ki bogati celotno družbo, pač pa v situacijo, v kateri se problem shematizira in plitvo poenostavlja, v kateri postajata politično soočanje in politična dialektika vse bolj ritualna in nevsebinska, v kateri se vse sile usmerjajo predvsem v upravni moment in v obvladovanje upravne strukture.

Na srečo pa obstajajo nekatere medetnične skupine, ki zavračajo sedanje stanje »sožitja med pregradami«, ki se zavzemajo za zblizanje, soočanje in medsebojno oplajanje. »Če bodo prevladale te sile in te težnje, bo moja izkušnja direktorja lista Alto Adige nedvomno zanimiva in bogata, če pa bo ostalo vse pri sedanjem stanju bo zlasti s profe-

sionalnega vidika vodstvo časopisa veliko manj navdušujoče, saj bom postal le neke vrste notar obstoječih medetničnih sporov.«

Ta ocena je bila srž torkovega srečanja z bivšim odgovornim urednikom Piccola in sedanjim odgovornim urednikom bocenskega Alto Adige Lucianoom Ceschio v Slovenskem klubu. Ceschia, ki je bil pred dobrim letom že gost kluba, se je spet odzval vabilu, da bi opisal in ocenil svojo novo poklicno izkušnjo novinarja, ki dela v tako zahtevnem prostoru kot je Južna Tirolska, kjer so medetnične napetosti stalno prisotne kjer pa je v teku tudi zanimiv poskus uresničevanja manjšinskega varstva. V svojem izjavljanju je Ceschia začel z osnovnimi zgodovinskimi podatki in na kratko obnovil pot, ki jo je Južna Tirolska prehodila v zadnjih 60 letih, od kar je prišla pod Italijo. Veliko vzrokov za sedanja trenja in napetosti je treba iskati prav v teh 60 letih, v nasilju, ki ga je Italija zlasti pod fašizmom izvajala nad avtohtonim prebivalstvom. Zaščitne norme, ki so jih pripravili s »paketom« je Ceschia ocenil kot načelno pravilne,

obenem pa je pripomnil, da je njihovo uresničevanje zelo togo in birokratsko in da vsestranska velika avtonomija, ki jo ima Južna Tirolska, ni dala tistih kulturnih in političnih sadov, ki bi jih lahko dala v drugačnih okoliščinah. Krivd za to je veliko, možno perspektivo pa je Ceschia videl le v medetničnih skupinah in grupacijah, ki se oblikujejo zlasti na levi, v sindikatih, v

ekoloških gibanjih, na delovnih mestih.

Izhajajoč iz tržaške in bocenske izkušnje pa je ob koncu Ceschia poudaril, da je za vsako tvorno sožitje potrebno vzajemno spoznavanje, tega pa ni, če skupnosti ne obvladata obeh jezikov, če ne najdeta v tem bogastvu novih spodbud za poglobljanje, soočanje in tvorno sožitje.

V. T.

S predavanjem Dušana Biberja začetek ciklusa predavanj NŠK o »Trstu 1945«

V dvorani tržaške trgovinske zbornice je bilo sinoči prvo predavanje iz ciklusa »Trst 1945«, ki ga je Narodna in študijska knjižnica v Trstu tokrat posvetila tako pomembni obletnici, kot je 40. obletnica zmage nad nacifašizmom in osvoboditve.

Želja organizatorja je bila, da skozi prizevanja ugodnih zgodovinarjev, seznaniti tržaško javnost o zgodovini Trsta, o problemu meja med Jugoslavijo in Italijo, o tem, kako so se ta vprašanja že načejala in odvijala še v času, ko je trajala vojna, kakšno je bilo stališče zavezniških čet do tega vprašanja, kako so ta stališča pogojevala tudi bodoča mirovna pogajanja itd.

Prav gotovo se je Narodni in študijski knjižnici ta želja s prvim predavanjem uresničila saj je o britansko-ameriški politiki v zvezi z italijansko-jugoslovansko mejo še v času druge svetovne vojne spregovoril zgodovinar Dušan Biber, dober poznavalec tako angleških, kot tudi ameriških arhivov, ki je to problematiko do podrobnosti proučil in ki je v zvezi z njo pred časom izdal tudi zelo zanimivo knjigo, v kateri so navedena pisma predsednika Tita s tedanjim angleškim premierom Churchillom prav v zvezi s tržaškim vprašanjem, pa tudi z vprašanjem bodoče ureditve jugoslovanske države.

Ni lahko, je dejal Dušan Biber, ki ga je številnemu občinstvu predstavil predsednik NŠK prof. Jože Pirjavec, v zgoščenem, preglednem referatu zgolj naštet, kaj šele analizirati in sintetizirati problematiko zahodne meje Jugoslavije, ali vzhodne meje Italije med drugo svetovno vojno. Zato bi se omejil, je dejal, zgolj na nekatere aspekte te problematike predvsem v luči razlik med britansko in ameriško politiko in tako skušal opozoriti na vse tiste aspekte, ki doslej niso bili še dovolj analizirani v obstoječi znanstveni literaturi.

Njegov referat so sestavljali številni citati, tako predstavnikov britanske in ameriške vlade, kot tudi citati predstavnikov tedanje jugoslovanske kraljeve vlade, za-

pis srečanja maršala Tita s Churchillom avgusta 1944 v Caserti, nesporazumov in sporov okrog vprašanja Trsta med komunističnimi partijama Jugoslavije in Italije — vsi so bili povezani z vprašanjem Trsta ter vprašanjem bodoče razmejitve med obema državama. Zaključil je svoje predavanje s citatom Tita v že osvobodjeni Ljubljani 26. maja 1945, ko je le-ta med drugim dejal: »Dejali so, da je ta vojna pravična in mi smo jo kot tako tudi smatrali. Zahtevamo pa tudi pravičen zaključek, zahtevamo, da bo vsak gospodar na svojem. Nočemo plačevati tujih računov, nočemo biti drobci za podkupovanje.«

Razveseljivo je, da se je predavanja udeležilo veliko mladih, razveseljivo je, da so se predavanja, čeprav še ne v dovoljni meri, udeležili tudi someščani italijanske narodnosti. Lepa vzpodbuda torej za nadaljnji potek ciklusa predavanj.

Treba je zagotoviti nova delovna mesta za mlade

Resolucija enotne zveze CGIL-CISL-UIL

Gospodarski položaj na Tržaškem je še vedno zelo zaskrbljujoč in za sedaj ni videti izhoda iz krize, ki že precej časa pesti obrate z državno soudeležbo, zlasti Tovarno velikih motorjev in škedenjsko železarno Terni. Tako se je izrazilo pokrajinsko tajništvo federacije CGIL - CISL - UIL, ki se je sestalo včeraj, da oceni situacijo v posameznih obratih in da si zastavi programe zasebnega industrijskega sektorja, hkrati pa tudi ni zadovoljna s prizadevanji deželne uprave in njenih finančnih družb v korist Trsta. Ob obrambi sedanje produktivne ravni in delovnih mest, so mnenja sindikati, je treba v tržaški pokrajini ustvariti pogoje za nove gospodarske dejavnosti, ki bi seveda zaposlile nove in mlade ljudi. Veliko priložnost predstavljata znanstveno raziskovanje in informatika, ki s časom postajata vitalna gospodarska dejavnika za našo pokrajino. Mnogo pa se da še narediti tudi na državnem in poldržavnem sektorju, zlasti na tržaški občini, kjer še primanjkuje delovne sile, na področju socialnega skrbstva in turizma, ki še čakata na ustrezno valorizacijo.

Veliko pozornost bo treba po mnenju zveze CGIL - CISL - UIL posvetiti tudi finančnim naložbam v prid razvoja krajevnega gospodarstva. Večkrat se je namreč zgodilo, da je država nenačrtno in raztreseno razdeljevala

ta denar, ki ga je nasprotno treba uokviriti v stvarne načrte, kot je npr. padriški center za tehnološko raziskovanje. Sindikati napovedujejo, da bodo zelo pozorno sledili razdeljevanju teh naložb.

Morda prvi posegi v korist brezposelnih

Deželna komisija za zaposlovanje, ki deluje pri deželnem uradu za delo, je pred kratkim odobrila načrte, ki so jih predložili razni delovni kolektivi in razne tržaške zadrage, za zaposlitev dvesto mladih brezposelnih za dobo dveh let. Tako sporoča tržaška Zveza industrijcev, ki bo v naslednjih dneh jasneje prikazala omenjene načrte na podlagi zakona št. 863, ki opredeljuje tako imenovano pogodbeno zaposlitev mladih.

V Čamporah bodo postavili spomenik padlim

Na vseh koncih in krajih vre v pripravi na čim veličastnejše proslavljanje ene najpomembnejših zgodovinskih obletic tega stoletja, to je 40. obletnice osvoboditve in zmage nad nacifašizmom. Sicer pa so na predna društva in organizacije, ki se pri svoji dejavnosti sklicujejo na vrednote in izročila narodnoosvobodilnega boja, posvetili tudi že vse svoje dosedanje letošnje pobude temu jubileju, kot bo dejansko vse leto 85 potekalo v tem znamenju.

Jubilej je v marsikaterem kraju tudi priložnost za posebne pobude. Takšen primer so Čampore, kjer so pred kratkim ustanovili pripravljalni odbor za postavitev spomenika padlim v narodnoosvobodilni borbi in odporu ter umrlim v koncentracijskih zaporih. V kraju namreč še ni primernega spomenika, letošnje proslavljanje 40. obletnice osvoboditve naj bi torej bila priložnost, da bi svoje padle primerno počastili. Zadalji so si cilj, da spomenik slovesno odkrijejo že v tem letu, postavili pa naj bi ga na zemljišču, ki je last tamkajšnje Ljudske zadrage. Odbor, ki mu predseduje Galliano Donadel, poziva vse prebivalstvo Čampor, pa tudi druge občane, naj k akciji aktivno pristopijo ter jo tudi denarno podprejo.

Lažja prometna nesreča v Ul. Venezian

V Ul. Venezian je včeraj opoldne avtomobil opel oscona, ki ga je upravljal Egon Gregori (Ul. Valmaura 15), povozil 56-letno prodajalko Natalio Sibau por. Gasparini, stanujočo v Ul. San Marco 51. Ženska se je v nesreči močno udarila v nogo, za radi česar so jo sprejeli v katarinško bolnišnico, kjer so ji nudili prvo pomoč in jo takoj odslovili. Ozdrave-la bo v približno 25 dneh.

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega dragega

Ludvika Hrovatina

se zahvalujemo pevskega zboru, govrnikom in vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

Žalujejo brata in drugi sorodniki

Koper, Plavje, 4. aprila 1985

4. 4. 1983

4. 4. 1985

Ob 2. obletnici smrti nepozabnega

Karla Lazarja

se ga z žalostjo spominja družina

Repen, 4. aprila 1985

Tiskovna konferenca združenja Assocasa

V tržaškem hotelu Jolly je bila včeraj zjutraj tiskovna konferenca ustanove Assocasa, ki združuje približno 200 proizvajalcev pralnih praškov. Podpredsednik te organizacije Gianluigi Cornieri je zavrnil obtožbe, da so pralni praški največji krivec za onesnaževanje morja in naglasil, da so v Italiji v veljavi stroge norme, ki močno omejujejo prisotnost fosforja v pralnih praških. Za onesnaževanje morja ne gre torej dati krivde proizvajalcem pralnih praškov, pravi Cornieri, ampak državi in drugim odgovornim javnim upravam, ki imajo nalogo in dolžnost za postavitev depuratorjev in drugih naprav za čiščenje morja.

Razpis rednega natečaja za tajniško mesto na slovenskih šolah

Tržaško šolsko skrbništvo sporoča, da je na oglasni deski na skrbništvu na ogled razpis rednega natečaja za vstop v stalež za eno tajniško mesto na slovenskih šolah. Zainteresirani bodo lahko predložili prošnje za udeležbo na natečaju potem ko bo ministrstvo za šolstvo v Uradnem listu objavilo razpis natečaja. Rok za prijavo prošenj bo zapadel 30 dni po objavi v Uradnem listu.

● Predsednik deželnega odbora Biasutti je včeraj sprejel novega vladnega komisarja De Feliceja.

Gledališka predstava v Coroneu razpeta med »zunaj« in »notri«

Prvič v zgodovini je tržaški zapor, ki se uradno in z malce ironije imenuje Okrožni dom, predstavil gledališko stvaritev v lastni režiji. Kdor se poklicno ukvarja s problematiko zaporov zatrjuje, da je v nekaterih državah, denimo v Veliki Britaniji in ZDA, povsem normalno, da zaporniki nastopajo na gledališkem odru. To bo tudi držalo, vendar včerajšnja predstava v Koronejskem zaporu ni

bila običajna prireditev zaprtih ljudi, ki ne vedo, kaj s časom. Bila je nekaj edinstvenega iz več razlogov, predvsem pa zaradi stvaritvenega dela — sad dvomesečnega »treninga« z gledališkim igralcem Claudiom Misculinom.

Pretok med Misculinom (ki je prihajal trikrat na teden iz »zunanjega sveta« v zaporniški »notri«) in nesvobodnimi ljudmi je ustvaril osno-

vo za »gledališko« razmišljanje o usodi posameznika, o njegovih reakcijah in potrebah. Med pojmom »zunaj« in »notri«, ki sta v zaporu razpeta med skrajno napetostjo, stoji »svoboda«. Na odru se odigrajo štiri verzije, kako ljudje iz krvi in mesa tolmačijo te osnovne dileme in kako jih bolj ali manj uspešno rešujejo. Zaporniki - igralci jih ponazarjajo s sunkovitimi telesnimi gibi, z besedami in z nekakšnim žlobudranjem, s katerim sta še najbolj tesnobno izraženi bolečina in želja do ubranosti. Črpanje iz osebnih izkušenj je predstavi dalo izredno napetost, tako da je med gledalci-zaporniki in igralci - zaporniki nastalo pravo sozvočje. Med »zunanjo« publiko, ki je po predstavi lahko »odšla« (naj omeni-mo občinskega odbornika Vattovani-ja in ravnatelja psihiatrične službe Rotellija), je delo pustilo zelo globok, morda celo tesnoben vtis. Zelo jasno je namreč prišla do izraza zavest, da je zapor javna institucija, o kateri vemo zelo malo. Zaporji so v sredstvih javnega obveščanja prisotni le v dramatičnih primerih, ko zaporniki napravijo samomor ali se ubijajo med sabo. Malokdo pomisli, da se tudi tam nadaljuje življenje in to po normah, ki so prav zaradi pomankanja svobode izredno nasilne. Predstava tržaških zapornikov je končno imela tudi ta smisel in je tudi zaradi tega bila »drugačna«. (nf)

Nov odbor in priprave Godbenega društva Prosek

Odbor Godbenega društva Prosek, ki je bil izvoljen na nedavnem občnem zboru, si je na prvi seji porazdelil funkcije. Za predsednika društva je bil potrjen Drago Ukmar, odbor pa sestavljajo še Bruno Verša (podpredsednik), Milan Čuk (tajnik), Walter Orel (blagajnik), Miran Furlan (gospodar), Marko Štoka (arhivist) in kapelnik Slavko Lukša. Predsednik nadzornega odbora je Alojz Husu, nadzorni odbor pa sestavljata še Cveto Ukmar in Andrej Blažon.

Godbeno društvo Prosek v tem času posveča največjo pozornost novemu programu, ki ga bo izvajalo na nastopih v letošnji sezoni; še predvsem pa se pripravlja na zahtevni gostovanji v matični domovini. Junija bo proseška godba na pihala gostovala pri ljubljanski godbi Litostroj, ki bo letos praznovala 35. obletnico obstoja, julija pa bodo proseški godci v gosteh pri gasilski godbi Kapele pri Brežicah, ki bo slavila že 135. jubilej. Z obeh godbama ima proseško godbeno društvo že vrsto let plodne prijateljske stike, ki so se učvrstili na številnih gostovanjih proseške godbe v matični domovini in obeh godb iz Slovenije v zamejstvu.

Neznanec telefoniral, da je na sodišču peklenski stroj

PREPLAH V SODNI PALAČI ZARADI DOMNEVNE BOMBE

Tržaška sodna palača je bila včeraj zjutraj nekaj ur zaprta. Neznan glas je malo pred 8. uro telefoniral na tržaški italijanski dnevnik in »obvestil«, da je v sodni palači peklenski stroj.

Z dnevnika so o telefonskem pozivu obvestili policijo in karabinerje, ki so takoj izpraznili palačo. Več enot policijskih agentov in karabinerjev je zatem prečesalo prostore, urade, stopnišča in hodnike, vendar o domnevnih bombi ni bilo ne duha ne sluha. Po nekaj urah so policijske obla-

sti preklekale »izredno stanje« in sodna palača je, kljub prvotnemu razumljivemu preplahu sodnikov, uradniškega osebja in odvetnikov, ponovno zaživela.

Preiskovalci menijo, da je tudi v tem primeru šlo za neslano šalo neznanih mitomanov. Ne izključujejo pa možnosti, da je bil telefonski poziv nekakšno »opozorilo« ene od ekstremističnih libanonskih skupin.

V zadnjem času je namreč ena od teh skupin že večkrat zagrozila s terorističnimi akcijami kot »povračilo« za aretacijo libanonskega domnevnega terorista Abdulaha El Mansurija, ki so ga v začetku lanskega avgusta aretirali na openski železniški postaji. Takrat so ga izsledili finančni stražniki in našli v njegovi prtljaji 6 kilogramov eksploziva. Po izsledkih preiskovalcev naj bi bil Mansuri član ene od frakcij libanonske revolucionarne armade, eksploziv pa naj bi služil za vrsto atentatov v Italiji ali v Franciji. Mansuri naj bi bil tudi v stiku z drugimi terorističnimi organizacijami, ki so odgovorne za vrsto terorističnih akcij v številnih zahodnoevropskih državah.

Opčinah, za kar se ji komisija iskreno zahvaljuje.

Glasbeni tečaji na združenju ARCI

Kulturno, športno in rekreativno združenje ARCI sporoča, da prireja tudi letos glasbene tečaje za kitaro, flavto in za začetnike (otroke in odrasle). Vpisovanje in informacije na sedežu ARCI v Ul. del Toro 12 (tel. 761618), in sicer ob torkih, sredah in četrkih od 17. do 19. ure (ali pa ob urah obedov na tel. št. 823340).

Huda nesreča v Miramarskem drevoredu

V prometni nesreči, ki se je pripetila sinoči okrog 21. ure v Miramarskem drevoredu med Rojanom in železniško postajo, je bil hudo ranjen 32-letni Gianfranco Presbiteri De Lassis iz Ul. Marini 3. Ko je izven prehoda za pešce prečkal ulico, ga je s fiatom 127 zbil 29-letni Antonio Petruzella, ki stanuje v Ul. Madonna del Mare 4. Pešca so reševalci RK prepeljali v glavno bolnišnico, kjer so ga sprejeli s strogo pridržano prognozo. Njegovo zdravstveno stanje je bilo zaradi hudih udarcev v glavo in kome 2. stopnje izredno zaskrbljujoče, tako da so ga kmalu po sprejemu prepeljali v katarinško bolnišnico na nevrokirurški oddelek.

Saši Martelancu literarna nagrada »Vstajenje« 1985

Komisija literarne nagrade »VSTAJENJE« (prof. Zorko Harej, prof. Martin Jevnikar, urednik Mladeke Marij Maver, pesnica Ljubka Šorli in prof. Zora Tavčar) se je sestala dne 2. aprila 1985 v Trstu in pregledala 15 knjig, ki so jih v preteklem letu izdali zamejski in zdonski ustvarjalci. Odločila je, da podeli literarno nagrado »VSTAJENJE« za leto 1984 tržaškemu avtorju Saši Martelancu za knjigo novel in črtic Melodija, ki je izšla pri Goriški Mohorjevi družbi.

Komisija je takole utemeljila svojo odločitev: Delo dobi nagrado zaradi osebno doživljene pričevnosti, saj prikazuje kos povojne slovenske tržaške zgodovine v ključnih doživljajskih trenutkih. Odlikuje ga izredna občutljivost za krščanske in narodne vrednote. Poudariti je treba tudi kulturnost jezika in sloga, izbrana ličnosti ter intelektualni pristop.

Avtor že dolgo ustvarja v zamejskem prostoru in je dobil nagrade in priznanja za slušne igre in novele.

Svečana podelitev nagrade bo v ponedeljek, 15. aprila, na sedežu Društva slovenskih izobražencev ob 20.30.

Denar za nagrado je tudi letos poklonila Hranilnica in posojilnica na

Prejšnji petek v Srenjski hiši v Prebenegu

Kulturno društvo Jože Rapotec polagalo obračun svojega delovanja

V petek, 29. marca, je bil v Srenjski hiši v Prebenegu, kjer ima sedež KD Jože Rapotec tretji redni občni zbor tega kulturnega društva. Lepo število članov (lahko bi jih bilo še več) ter gostov je skoraj napolnilo dvorano. Predsednica društva Geni Kozina je najprej pozdravila vse goste in prisotne nato pa podala obširno poročilo o delovanju društva. Občni zbor bi moral biti sicer že lansko leto, a so ga morali zaradi večjih obveznosti in težav prenesti šele na te dni.

Delovanje društva je bilo v tem času zelo plodno in je seveda terjalo veliko dela odbornikov in članov. Društvo je priredilo veliko pomembnih proslav, prireditve, družabno-rekreacijskih večerov in izletov. Naj omenimo le najvažnejše, kot na primer proslavo 40. obletnice požiga vasi, komemoracijo ustrelitve petih prebenceških kurirk, ustanovitve domače otroške dramske skupine, ki je že večkrat nastopila doma in gostovala v več krajih občine. Nadalje je imelo društvo v gostih članih SSG, članke koprškega gledališča ter razne dramske skupine naših kulturnih društev. Tudi zborovsko petje je

bilo kar dobro zastopano, saj so imeli koncerte moških zborov »Fran Venturini«, »Valentin Vodnik« in »Fantje izpod Grmade«, mešanih zborov KD Primorsko in KD Slovenec ter otroškega zbora od Domja. Velik uspeh je požel celovečerni kon-

cert harmonikarske skupine »Sinthe-sys 4«. Priredili so tudi slikarski razstavi Staneta Žerjalu in Toma Brana. Zelo lepa je bila etnografska razstava, ki so ji prikazali tako doma, kot na kmetijskih dnevih v Boljuncu. Društvo je priredilo še vrsto večerov, na katerih so prikazali razne diapozitive in filme. Po- leg kulturnozabavnih večerov so se člani zavzeli tudi za reševanje raznih problemov v vasi in srenji.

Kot vidimo iz predsedniško-tajniškega poročila, so odborniki in člani društva v tem času zares precej naredili v korist vaše skupnosti.

Temu poročilu je sledilo še blagajniško in poročilo pripravljalnega odbora za ureditev parka pri Pilu, ki ga je podrobno podal Darjo Hvalič.

Pozdrave občnemu zboru so prinesli v imenu ZSKD tajnik Vojko Slavec, v imenu občinske uprave pa župan Edvin Švab. Nato so pozdravili občni zbor še predstavniki društev: »Slavec«, »Slovenec«, »Fran Venturini«, »Valentin Vodnik«, »Primorsko«, »France Prešeren«, »SD Breg« in ZP gasilci Breg. Pismo- na pozdrava pa so poslali KD »Krasno polje«, KD »Mačkolje«, in društvo krvodajalcev iz Brega.

Po poročilih in pozdravih je sledila živahna diskusija glede društvenih in drugih vaških problemov in volitve novega odbora.

Goriški dijaki naši gostje

V torek so obiskali Založništvo tržaškega tiska in uredništvo našega dnevnika dijaki tretjega D razreda goriške nižje srednje šole Ivan Trinko. Na sliki: goriški gostje v pogovoru z našim urednikom.

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 4. aprila
IZIDOR
Sonce vzhaja ob 6.39 in zatone ob 19.36
— Dolžina dneva 12.57 — Luna vzhaja ob 18.24 in zatone ob 6.28.

Jutri, PETEK, 5. aprila
VINKO

Vreme včeraj: temperatura zraka 19,8 stopinje, zračni tlak 1021,4 mb raste, veter 20 km na uro severozahodnik, vlaga 32-odstotna, nebo jasno, morje mimo, temperatura morja 11,1 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Lisa Urzan, Stefano Lantieri, Fabiana Nicolini, Alex Martina, Matteo Morabito.

UMRLI SO: 84-letni Ermanno Macoratti, 70-letni Ugo Gregori, 79-letni Carmine Campanella, 64-letni Raffaele Toich, 75-letni Giuseppe Pisani, 75-letna Carolina Martini, 74-letni Mario Sancin, 85-letni Giovanni Toffanin, 79-letni Rodolfo Emili, 74-letna Aurora Kren por. Erat, 82-letna Maria Suro, 70-letni Pietro Cucchi, 75-letna Zolma Bratos, 61-letna Angelina Mauro, 3-letna Elena Busolini.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Ul. Dante 7, Istrska ulica 18, Ul. Alpi Giulie 2, Ul. San Cilino 36, Opčine, Milje (Mazzinijev drevored) 1).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Opčine, Milje (Mazzinijev drevored).

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesijski: tel. 299-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba ob 20. do 8. ure tel. 7761.
predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

SOBNO
RASTLINSTVO
CVETJE
DREVESA
ZA VRT
IN
SADOVNJAK
HUMUS

DREVESNICA

Germana

Nabrežina Postaja 10
Telefon: 040/200571

Dragi RENATO!

Čeprav si skrival,
smo izvedeli...
Voščimo ti še enkrat toliko...
KD Primorec - Trebče

mali oglasi

KOKOSEREJA KRALJIČ, Prebeneg 85, tel. št. 040/231-846, prodaja po ugodni ceni humus OK.

MILAN KRALJIČ je odprl osmico. Toči pristno domačo kapljico.

PRODAM motor morini 250, prevoženih 12.000 km, za 1.000.000 lir. Tel. na št. 040/226-517, 226-609.

OSMICO je odprl pri Piščancih Sergio Ferfolja.

PRODAM pisalni stroj. Tel. na št. 040/2910148 od 14. ure.

OPRAVLJAM PLESKARSKA dela. Tel. 040/2910148.

V NAJEM dajem aluminijasto sestavljivo ogrodje. Tel. 040/2910148.

PRODAM ravno, nezazidljivo zemljišče 2.500 kv. m - Briščiki (Girandole) ter drugo v Trebčah 2.500 kv. m z dolinco, 200 m od zadnje hiše. Tel. na št. 040/759-169.

RAZNE NEZAZIDLJIVE parcele v Gro-padi prodam. Tel. 040/226-461.

PRODAM domače sadike špargljev (plantone) in 10 stotov korus za do-mačo uporabo. Sovodnje št. 48.

ZAZIDLJIV TEREN v Repnu prodam. Telefonirati ob urah kosila na št. 227-348.

OSMICO ima do 14. aprila v Samator-či Franc Colja. Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl Stanislav Caharija iz Nabrežine št. 22. Toči belo in črno vino.

KUPIM klarinet. Tel. 825-247 od 13. do 15. ure.

V BORŠTU pri Dikotu Žerjalu se toči belo in črno vino.

HIŠNO POMOČNICO iščem 1-krat ali 2-krat tedensko. Prošnje pod šifro »Gospodinjak« poslani na Upravo Pri-morskega dnevnika v Gorici.

PRODAM skoraj novo 80-basno harmo-niko znamke »EXCELSIOR«. Telefonir-ati v večernih urah na št. 0481/78034.

20-LETNO SLOVENSKO DEKLE bi ra-do delalo v gospodinjstvu ali kot ne-govalka otrok ob ponedeljkih, torkih in sredah. Telefonirati v opoldanskih urah na št. 228-850.

PRODAM enciklopedijo »Il mio amico cance«. Tel. 040/228886.

LADI KOČJAN, Dolina 147, je odprl os-mico. Toči belo in črno vino.

KRZNA — JOPE — NAŠITKI

PELLICCERIA CERVO

Trst, Drev. XX. septembra 16
Telefon: 796-301

PELLICCERIA ALBERTI

Ulica delle Torri 2

Priporočeni trgovini za vaše nakupe

Galerija

Ul. sv. Frančiška 20

vas vabi DANES, 4. aprila, ob 18. uri na razstavo in predstavi-tev grafične mape

Društva likovnih umetnikov iz Nove Gorice: Azad, Bole, Bra-tuš, Golob, Jejič, Medvešek, N. Nemec, R. Nemec, Tergar, Posega, Skubin, Tutta, Volarič.

gledališča

SSG
SSG v Trstu gostuje z Linhartovo ve-seloigro »Ta veseli dan ali Matiček se ženik od 5. do 12. t. m. v SNG - Dra-mi v Mariboru.

VERDI
V soboto, 6. t. m., ob 17. uri, red S, druga predstava Verdijeve opere »Mac-beth«. Dirigent Pinchas Steinberg. Reži-ser Carlo Maestrini.

Nastopajo Ghena Dimitrova, Piero Cappucilli, Juan Pons in Mara Zam-pieri.

ROSSETTI
Od 10. do 14. t. m. (izven abonmaja) Venetoteatro predstavlja Giorgia Alber-tazzija v delu P. Corneilleja »Il Cide«. Režija Giorgio Albertazzi.

V soboto, 13. t. m., od 16. uri (izven abonmaja) »Giro del teatro in 120 mi-nuti« Giorgia Albertazzija. Režija Nick Brandon.

TEATRO CRISTALLO
Danes, 4. aprila, bo nastopila gleda-liška skupina Andrea Giordana - Gian-carlo Zanetti s predstavo »Café Fey-deau«.

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA

Velika dvorana
Jutri, 5. aprila, ob 11. uri: glasbeni kulturni dan. Sodeluje APZ Tone Tom-šič, ki ga vodi Jernej Habjančič.

Mala dvorana
Danes, 4. aprila, ob 19. in 21. uri: ju-goslovanski festival kratkega in doku-mentarnega filma Beograd 85.

Jutri, 5. aprila, ob 19.30: koncert simfoničnega orkestra Slovenske filhar-monije.

Srednja dvorana
Danes, 4. aprila, ob 19.30: J. B. Poe-laine Moliere »Ljudomrznik«.

kino

Ariston 16.00 — 22.00 »Le stagioni del cuore«. Sally Field.

Eden 15.30 — 22.15 »Una donna, un ca-vallo«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Fenice 17.30 — 22.00 »Urla del silenzio«.

Excelsior 17.00 — 22.15 »Innamorarsi«. Robert De Niro, Meryl Streep.

Nazionale Dvorana št. 1 15.40, 18.30 in 21.30 »Amadeus«. Za vsakogar.

Dvorana št. 2 15.30 — 22.00 »Abbrac-ci di corpi in orgasmo«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 3 15.30 — 22.00 »Blast-fighter«.

Mignon 16.00 — 22.00 »La bella addormentata nel bosco«. Risanka.

Grattacielo 17.00 — 22.15 »2010 l'anno del contatto«.

Aurora 17.00 — 22.00 »Dimensione vio-lenza«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Capitol 16.30 — 22.00 »Lui è peggio di me«. R. Pozzetto, A. Celentano.

Vittorio Veneto 16.00 — 22.00 »Tommy e Laurie erotic«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 16.30 — 22.00 »Zelig«. Woody Allen.

Alcione 16.30 — 22.00 »La signora in rosso«. G. Wilder.

Radio 15.30 — 21.30 »Le porno mogli in calore«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD I. Grbec - škedenj priredi v to-rek, 9. t. m., ob 20.30 v društvenih pro-storih razgovor z dr. Adrianom Sancin-om na temo: RAKASTA OBOLENJA PRI ŽENSKAH. Vabljeni!

SPDT vabi na predavanje, ki bo v Gregorčičevi dvorani danes, 4. aprila, ob 20. uri na temo POTOVANJE PO JUŽNI AMERIKI. Predaval bo Dušan Jelincič, ki bo prikazal diapozitive iz Venezuele, Kolumbije, Ekvadorja, Peru-ja in Bolivije.

Kriška godba Vesna nujno išče mla-de godbenike (fante in dekleta) od 6. leta dalje. V ta namen prireja posebni tečaj. Informacije v Domu A. Sirka (tel. 202-505) ter pri Liviju Sulčiču (220-125) in Dariju Košuti (220-637).

razna obvestila

SKGZ - odbor za doraščajočo mladino prireja letovanje v SKOFJI LOKI od 25. junija do 10. julija za otroke oz. mla-dostnike od 6. do 16. leta in letovanje v PUNTIŽELI pri Pulju od 26. junija do 7. julija za otroke od 8. do 14. le-ta. Informacije in vpisovanje do 30. aprila na sedežu SKGZ v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20/III, tel. 744-249) in na sedežu SKGZ v Gorici (Ul. Malta 2, tel. 84644) vsak dan, razen ob sobotah, od 9. do 12. ure.

razstave

V TK galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, razstavlja Milena Braniselj (skulptu-re) in Milena Gregorčič (slike).

Razstava panjskih končnic v Kultur-nem domu v Trstu je na ogled do 20. aprila ob delavnikih od 8. do 13. ure.

Do 11. aprila je v galeriji Cartesius odprta slikarska in grafična razstava.

V prostorih Tržaške kreditne banke - Ul. F. Filzi 10 razstavlja Riko Debenjak.

izleti

Mladinski odbor SKGZ in mladinski krožki iz Trsta in Gorice prireajo od 6. do 8. t. m. izlet-seminar v gozd Mar-tuljek (koča Glava). Informacije in pri-jave še danes in jutri od 17. do 18. ure na SKGZ (tel. 744-249).

čestitke

Danes praznuje svoj rojstni dan MA-RINA ALBERTI iz Boljunca. Draga Marina, še mnogo zdravih, srečnih in veselih let ti želimo vsi, ki te imamo radi.

Pomladansko sonce se je nas-mehnilo ob prihodu male

KATJE

ki je osrečila družino Ilonke, Rossane in Aleksija Križmanna. Staršema čestitata, novorojenčki pa želita vso srečo v življenju KD in balinarska sekcija Kraški dom.

Emporio

FIORENTINO

TRST - Ul. S. Maurizio 16 (Trg Ospedale) - Tel: 794669

NOVI POMLADNI MODELI: kostimi, jakne, dežni plašči, čudovite obleke vseh velikosti in po različnih cenah.

PREPROGE

PREŠITE ODEJE

PERNICE

RAZNO BLAGO

ZA STANOVANJE

ITALPLAST
Trg Ospedale 7 - TRST
tel. 79 59 19

VELIKA ZNIŽANA
PRODAJA

POPUSTI!!!
POPUSTI!!!
POPUSTI!!!

Veleblagovnica Tolentino

VOŠČI

VESELO VELIKO NOČ

NUDI VAM

NOVA SPOMLADANSKA

IN POLETNA OBLAČILA

TRST — Ul. XXX Ottobre 5 — Tel. 61600

Ul. Valdirivo 10 vog. Ul. Trento

ženska in njena stvarnost

Volitve: ženske so šibki kandidati

Pred nami so spet volitve: med glavne sestavne dele sodi seveda tudi sestava kandidatnih list, v katerih bo tudi tokrat (pa čeprav podatkov še nimamo) sorazmerno malo žensk. Takšno trditev lahko mirno postavimo, tudi če še nimamo dokaznega gradiva v rokah. Vključevanje žensk med kandidate je namreč odraz položaja in teže žensk v strankah, ki sta v Italiji in tudi drugod, bolj šibka.

Ob tem pa je zanimivo, da v splošnem javnem mnenju ženske in javno udejstvovanje na političnem odru niso več tako daleč vsaksebi. Po anketi, ki jo je v državah Zahodne Evrope izvedel European Omnibus Survey, se je izkazalo, da je 70 odst. prebivalcev prepričanih, da je prav in celo zaželeno, da se ženske zanimajo za politiko. Leta 1975 je bilo tega mnenja 10 odst. manj prebivalcev, kar bi kazalo na kakovosten skok v vrednotenju ženske vloge v družbi.

Vendar pa podrobnejši pregled rezultatov ankete pokaže, da v evropskem javnem mnenju glede tega vprašanja le ni prišlo do preokreta. Izkazalo se je namreč, da so bili na nekaterih področjih — teritorialnih ali interesnih — odločno za popolno enakopravnost med spoloma, da pa so na drugih področjih skoraj v celoti zanikali takšna načela. Še bolj zanimivo, oziroma relevantno, za pravilnejše tolmačenje rezultatov ankete, pa je dejstvo, da so odgovori precej različni, če so vprašanja zastavljena splošno ali pa bolj osebno. Na primer: precej moških je mnenja, da je prav, če se ženska udejstvuje na političnem področju, veliko manj prav pa bi bilo, ko bi to počela njihova žena ali kakšna druga ženska, na katero jih vežejo sorodstvene vezi. Ista protislovja so prišla na dan ob vprašanju ženskega zaposlovanja: tudi moški, ki so prepričani, da je pravilno, če so ženske zaposlene, niso bili preveč naklonjeni zamisli, da bi »delala izven domačega okolja« prav njihova žena.

Te in slični odgovori sicer ne odkrivajo nikakršnih novosti. Bolj nepričakovano je splošno mnenje, ki ga prikazuje in utemeljuje anketa, češ da so moški in ženske enako sposobni (ali nesposobni) za politično kariero. Ko pa so sestavljali ankete zastavili preciznejše vprašanje in sicer: »Ali bi se odločili za žensko kandidatko na volitvah?«, pa se je

27 odst. intervjuvanih žensk in 34 odst. moških izreklo proti takšni možnosti. To pa pomeni, da kateremkoli moškemu bolj zaupajo kot pa ženski, ne glede na specifično osebo, o kateri bi se morali odločati.

Iz tega izvajanja bi lahko izhajala naslednja ugotovitev in sicer spoznanje, zakaj je tako malo žensk v različnih voljenih telesih. Vendar pa so raziskave o tem vprašanju pokazale, da zgolj »spolna pripadnost« ni odločujoča, oziroma, da gre za indirektni razlog. Volivci ne izvolijo žensk v nek organizem zato, ker je ženska, temveč zato, ker je šibkejši kandidat. To pa z drugimi besedami povedano pomeni, da se ženska vrti v začaranem krogu. Zaradi nezaupanja do žensk ali pa iz prepričanja, da bi ženske »pritegnile« premajhno število volivcev, stranke uvrščajo na kandidatne liste malo žensk in še v težja volilna okrožja in navadno ne med »garantirane« kandidate (tiste, ki jim izvolitev skoraj zagotovi, na primer na osnovi specifičnih glasov ali tako da so prvi na listi). V Italiji, kot v številnih drugih državah, namreč ni dovolj, da te uvrstijo med kandidate, zaradi pisanih določil in nepisanih pravil igre je izredno važno kako in kam te uvrstijo.

Precej podrobne raziskave, ki so jih naredili v različnih evropskih državah in na katere se je nanašal tudi European Omnibus Survey, so pokazale, da je ženski spol sicer handikap za prestižno izvolitev, nikakor pa ne najtežje premagljiv. Če hočeš biti »dober kandidat«, zapovedujejo specialisti, je sicer bolje, če si moškega spola, toda še pomembnejše je, da nastopaš v dobrem okolju (kjer je tvoja stranka močna), da si med mošili liste, da si ugledna osebnost, oziroma, da si že sedel v svetu, za katrega kandidiraš, da se udeležuješ volitev, ko je tvoja stranka priljubljena ali v naskoku in tako naprej. Volilna igra je torej, kot tudi učijo ameriški filmi, dokaj zapletena, in igrati žensko v njej je neugodno, ker je to vloga šibkejšega. Čeprav to verjetno ni bil namen naročnika ankete, so njeni rezultati vseeno dokazali staro trditev, da je ženska v družbi zapostavljeni del prebivalstva, kljub številčni premoči. Kar med drugim, pa čeprav v obratni smeri, potrjuje teze manjšin (in tudi naše), da številčnost ni odločujoči element.

(bip)

novost na knjižni polici

Aleksandar Grlićkov: Razpotja socializma

Cankarjeva založba izdaja zbirko Misel in čas, v kateri je izšla že vrsta odličnih del o družbenopolitični in gospodarski problematiki današnjega časa. Tem delom se pridružuje knjiga, ki je ob koncu leta prišla na knjižne police. Njen avtor je Aleksandar Grlićkov, ki že dolgo časa sodi med vodilne politične ustvarjalce današnje Jugoslavije. Naslov knjige Razpotja socializma pa kaže, da se je avtor na podlagi svojih praktičnih življenjskih izkušenj lotil pisanja teoretičnega dela, ki obravnava aktualna vprašanja današnjega socializma. Gre torej za teoretično knjigo, posvečeno problemom marksizma v svetu in doma, napisano deloma na podlagi avtorjevih teoretičnih razmišljanj, deloma pa na podlagi jugoslovanske in svetovne politične stvarnosti. Kot pravi avtor v uvodu je njegova knjiga razmišljena kot poskus pretresa nekaterih teoretskih, ideoloških in političnih vprašanj sodobnega socializma. Avtor ni imel namena vprašanja v celoti izčrpati, vendar je tako pojave oblike kot zakonitosti tendenc podal v kontekstu mednarodnih in jugoslovanskih razmer. Zato je njegova študija razdeljena na dva dela. V prvem delu, ki nosi naslov Teoretski, ideološko - politični problemi sodobnega socializma, obravnava avtor v osmih poglavjih vsa teoretična vprašanja. Med njimi vprašanje socializma kot svetovnozgodovinskega procesa, pluralizem idej, problem socializma in demokracije, problem nacionalizma in internacionalizma, Drugi del knjige nosi naslov Mednarodne razmere

in zgodovinski proces socializma. Tu obravnava nove oblike kapitalističnega prilagajanja, protislovja zgodnjih socialističnih družb, probleme protikolonialne revolucije, miroljubno sožitje v svetu, na koncu pa še analiza sveta svetovno dogajanje iz bližnje perspektive osemdesetih let. Že ta prikaz vsebine kaže, kako vsestransko in temeljito je avtor obdelal problem socializma ne samo pri nas temveč v svetu. Iz širokih teoretičnih razglabljanj prihaja avtor na koncu do konkretne analize razmer v svetu. Zato je Grlićkov v svoji knjigi najprej načelno teoretičen, kasneje pa vse bolj analitično kritičen in konkreten. Njegovo delo, ki je sicer pisano, tako, da zahteva od bralca doberšno mero sodelovanja, je torej eno temeljnih del sodobnega socializma, gledano s stališča jugoslovanskega vodilnega političnega delavca. Zato ta knjiga najbrž presega jugoslovanski okvir in bo našla svoj odmev tudi po svetu, zlasti še, ker obravnava avtor v več poglavjih tudi problem neuvrščene države in današnja protislovja v gibanju neuvrščene.

Knjiga Aleksandra Grlićkova Razpotja socializma pomeni obogatitev zbirke Misel in čas s teoretično - praktičnim delom o problemih sodobnega socializma. Zlasti za skromno tovrstno slovensko literaturo. Delo so v slovenščino prevedli Marjan Sedmak, Janez Sršen in Silvo Torkar. Za resno opremo pa je poskrbel Jože Brumen.

Sl.Ru.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal	
10.00	Televideo
11.55	Vremenske razmere
12.00	Dnevnik 1 - Kratke vesti
12.05	Pronto... Raffaella - Opoldanski program z Raffaello Carrà
13.30	Dnevnik 1
13.55	Dnevnik 1 - tri minute o...
14.05	Pronto... Raffaella - zadnji poziv
14.15	Quark - Znanstvena oddaja
15.00	Kronike
15.30	Šola in vzgoja
16.00	Risanke
17.00	Dnevnik 1 - Kratke vesti
17.05	Pomeridiana - 4. del
18.10	Knjižni tednik
18.40	Risanka
18.50	Italia sera - dogodki in osebnosti
19.35	Almanah in vremenske razmere
20.00	Dnevnik 1
20.30	Loretta Goggi in quiz - nagradno tekmovanje
22.00	Dnevnik 1
22.10	L'ora di Agatha Christie - TV film
23.00	30 minut v kroniki - Vodi E. Biagi
23.45	Dnevnik 1 in vremenske razmere
Drugi kanal	
10.00	Televideo
11.55	Che fai, mangi? - Oddaja o prehrani
13.00	Dnevnik 2 - Ob 13. uri
13.25	Dnevnik 2 - Ambient
13.30	Capitol - TV serija
14.30	Dnevnik 2 - Kratke vesti
14.35	16.00 Tandem - aktualnosti, igre
16.00	Risanke
16.25	Šola in vzgoja - Znanost za vse
16.55	Il mulino del Po - 7. del
17.30	Dnevnik 2 - Kratke vesti
17.35	Vediamoci sul due - vodi Rita Dalla Chiesa
18.30	Športna poročila
18.40	Cuore e batticuore - TV film
19.45	Dnevnik 2
20.20	Športne vesti
20.30	Il dottor Živago - film
22.15	Dnevnik 2 - večerne vesti
22.25	Srečanje s kinematografijo
22.30	Dnevnik 2 - šport
Ob koncu dnevnika in vremenske razmere	
Tretji kanal	
12.00	Divje živali - dokumentarec
12.25	Velike puščave: Severna Avstralija
13.15	Sto mest Italije
13.25	Galleria di Dadaumpa - Tv variete
15.00	Evrovizija - Tenis
18.15	L'Orecchiocchio - glasbena oddaja
19.00	Dnevnik 3
19.30	Deželni program
20.05	Šola in vzgoja
20.30	Mosca in guerra
21.20	Dnevnik 3
21.55	Il mercante delle quattro stagioni - film
23.20	Zgodba nemške družine od 1912 do 1918

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana	
9.00	10.35, 16.15 TV v šoli
17.30	Poročila
17.35	Nana, mala opica - Nepričakovani obisk
17.45	Babična resnična pravljica
18.00	Portret pisateljice Branke Jurca
18.10	Risanka
18.25	Posavski obzornik
18.40	Obramba in samozaščita
19.10	Risanka
19.26	Zrno do zrna
19.30	Dnevnik
20.05	Tednik
21.15	Molière - 4. del nadaljevanke
22.20	Dnevnik
Zagreb	
17.30	Poročila
17.45	Jelenček - otroška serija
18.15	Znanost - Zgodovina železarstva
18.45	15. mednarodni festival Jazza v Beogradu
19.30	Dnevnik
20.00	Politični magazin
21.05	Diskoteka
22.15	Dnevnik
Koper	
14.15	Novice
14.20	Za uho in oko - glasbena oddaja
15.00	Nevarnost nafte - TV nanizanka
16.00	Trener Wolf - TV film
16.30	Zrakoplov - otroška oddaja
17.15	Neznana obzorja - dokumentarec
17.55	TV novice
18.00	Nogomet: kvalifikacije za svetovno prvenstvo
19.00	Odporna meja
Danes bodo v oddaji ODPRTA MEJA tudi naslednji prispevki:	
TRST — Kraška gorska skupnost še vedno brez statuta	
DOLINA — Priprave na volitve	
GORICA — Popravila mostov	
GORICA — Nova sredstva za postajališče	
TRST — Zaključil se je cikel Bachovih koncertov	
19.30	TVD Stičiče
19.50	Osamljenost v Milanu - 1. del
20.25	Prepisovalec - film
22.10	TVD Vse danes

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5	
8.30	Quella casa nella prateria - TV film
9.30	La vacanza del Sor Clemente - film
11.30	Tuttinfamiglia - kviz
12.10	Bis - vodi Mike Bongiorno
12.45	Il pranzo è servito - vodi Corrado
13.25	Sentieri - nadaljevanke
14.25	General Hospital - TV film
15.25	Una vita da vivere - nadalj.
16.30	Il selvaggio mondo degli animali
17.00	Truck driver - TV film
18.00	L'albero delle mele - TV film
18.30	Help - nagradna igra
19.00	I Jefferson - TV film
19.30	Zig Zag - vodi Raimondo Vianello
20.30	Superflash
23.15	Prima pagina - intervjuji
23.45	Šport - mednarodni nogomet
0.50	Strike force - TV film
RETEQUATTRO	
8.30	Vicini troppo vicini - TV film
8.50	Brillante - novela
9.40	Flamingo road - TV film
10.30	Alice - TV film
10.50	Mary Tyler Moore - TV film
11.20	Samba d'amore - novela
12.00	Febbre d'amore - TV film
12.45	Alice - TV film
13.15	Mary Tyler Moore - TV film
13.45	Tre cuori in affitto - TV film
14.15	Brillante - novela
15.10	Superman - risanke
15.30	Flash gordon - risanke
16.10	I giorni di Brian - TV film
17.05	All'ombra del grande cedro - TV film
18.00	Febbre d'amore - TV film
18.50	Samba d'amore - novela
19.25	M'ama non m'ama - igra
20.30	Matt Houston - TV film
21.30	Mike Hammer - TV film
22.30	Caccia al 13 - rubrika
23.10	Bandiera gialla - film
ITALIA 1	
8.30	La donna bionica - TV film
9.30	Joselito - film
11.30	Sanford and Son - TV film
12.00	Agenzia Rockford - TV film
13.00	Chips - TV film
14.00	Deejay television
14.30	La famiglia Bradford - TV film
15.30	Sanford and Son - TV film
16.00	Bim Bum Bam - risanke
17.45	L'uomo da sei milioni di dollari - TV film
18.45	Charlie's Angels - TV film
19.50	L'incantevole Creamy - risanke
20.30	La casa stregata - film
22.30	Cin cin - TV film
23.15	Filmski tednik
23.30	Viaggio al centro della Terra - film
1.45	Mod Squad i ragazzi di Greer - TV film
TELEPADOVA	
14.00	Marcia nuziale - TV film
14.30	Mama Linda - TV film
15.00	Lacrime di gioia - TV film
15.30	Luisana mia - TV film
16.00	Risanke
19.30	Illusione d'amore - TV film
20.00	Marcia nuziale - TV film
20.30	Anche i ricchi piangono - TV film
21.30	Attenti a quei due... chiamate Londra - film
22.30	Šport - Catch
TRIVENETA	
12.15	Risanke
13.00	Garrison's commando - TV film
14.00	Attenti ai ragazzi - TV film
14.30	Le spie - TV film
15.30	Coronet blue - TV film
17.00	Dick Van Dyke - TV film
17.30	Padre e figlio investigatori - TV film
18.30	TV film
19.00	Govorimo o ribolovo
20.30	Il chiodo nel cervello - film
22.00	Dražba
TELEFRIULI	
14.30	Andrea Celeste - TV film
15.20	Honky Tonk - film
16.50	Risanke
19.00	Friuli sera
19.30	Andrea Celeste - TV film
20.30	Goal sportivo - tednik
22.15	Il discorriere
22.45	Dražba

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 - 9.00 Dobro jutro po naše: Narodnozabavna glasba, vmes: Koledar; 8.10 Od Milj do Devina (ponovitev); 8.40 Slovenske popevke; 9.00 - 13.00 Dopoldanski program: Glasbeni mozaik; 10.10 Kalvarija v delih treh velikih: Scarlattija, Bacha in Haendla; 10.40 Tržaški pianist in skladatelj; 11.30 Beležka; 11.40 Glasbeni potpuri; 12.00 Sestanek ob 12.00; 12.30 Glasbeni potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10 - 17.00 Radijsko popoldne: Povejmo v živo; 15.00 Diskorama; 16.00 Na goriskem valu; 16.30 Glasbeni listi; 17.10 - 19.00 Zadnji sklop: Mi in glasba: letošnja revija »Primorska poje«; 18.00 Četrtekova srečanja: Primorska diaspora v svetu; 18.30 Glasbena priloga.

RADIO KOPER (Slovenski program)

Spremenjene frekvence Radia Koper (slovenski program) — Srednji val 546,4 m ali 549 MHz; UKW — Beli križ 102,0 MHz; UKW Skalnica 101,1 MHz; UKW Koper 98,1 MHz; UKW Nanos 88,6 MHz.

6.30, 7.00, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme - Prometni servis; 6.45 Cestne informacije; 6.50 Objave; 7.30 Jutranji servis; 8.00 Zaključek; 13.00 Otvoritev - Danes na valu Radia Koper; 13.40 Utrinki iz zamejstva; 14.40 Zanimivost, Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Radijska porota; 17.35 Primorska poje '85: revija v Trstu; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER (Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.30 Koledarček; 7.00 Dober dan; 8.45 Su e zo per le contrade; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka; 10.10 Leteči zmaj; 10.35 Vstop prost; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah, Popoldanski spored: popevka tedna; 14.45 Glasba; 15.00 Leteči zmaj; 16.00 Počitnice v Jugoslaviji; 18.32 Simfonična glasba; 20.00 Zaključek.

RADIO 1

6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.43, 21.00 Poročila; 6.45 Včeraj v parlamentu; 9.00 Glasbeno - govorni program 85; 10.30 Popevke; 11.10 Radijska nadaljevanke; 11.30 Spomini; 12.03 Ul. Asiago Tenda; 13.20 Poštna kočija; 13.28 Master - glasba dan za dnem; 13.56 Turistične informacije; 15.03 Radio 1 za vsakogar: Megabit; 16.00 Kulturne aktualnosti; 17.30 Maša; 19.58 Verska rubrika; 20.03 Na naših trgih; 29.08 Radijska priredba; 21.30 Vse o basketu; 22.05 Tvoj glas za lahko noč; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Dnevi; 8.00 Otroštvo: kako, zakaj...; 8.05 Napoved programov; 8.45 Matilde - radijska priredba; 9.10 Discogame; 10.30 Radio 2 - 3131; 21.10 in 14.00 Deželni programi; 12.45 Saj je samo igra; 15.00 I Promessi sposi - branje romana; 15.42 Omnibus; 18.32 Glasbena oddaja; 19.50 Šola in vzgoja: dežela in pisatelj; 20.10 Glasbena oddaja; 21.00 Radio 2 - jazz; 21.30 Radio 2 3131 - nočni program.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00 Poročila; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Znane melodije; 12.30 Od vasi do vasi; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Za mlade radovedneže; 14.20 Koncert za mlade poslušalce; 14.45 Naš gost; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 - 15.25 Popoldanski mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtiljak želja in EP; 17.00 Studio ob 17.00, glasba; 18.00 Z ansamblom Trim; 18.15 Jezikovni pogovori; 18.30 Iz opusa francoskega skladatelja E. Bozza; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom Jožeta Privška; 20.00 Četrtekovo večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Večerna podoknica; 22.50 Literarni nokturno; 23.05 Paleta popevk jugoslovanskih avtorjev; 00.05 - 4.30 Nočni program.

Zaradi sodne preiskave v Rimu

Zaskrbljenost mestnega podjetja zaradi sedanjega načina fakturiranja

V marsikateri goriški domačiji so zaskrbljeni ker niso dobili običajnih faktur za porabo vode, metana in elektrike, ki jim jih mestno podjetje dobavlja vsaka dva meseca. Na podjetju niso namreč zaračunali povprečnih porab, kot se je dogajalo že nekaj let sem, odkar so omejili delo uslužbencev, ki kontrolirajo števce in si zapisujejo porabo. Pred veliko leti so namreč ti uslužbenci prihajali vsaka dva meseca v hišo. Kasneje so, da bi zmanjšali stroške za osebje, njih število znižali in tako si ti pregledi vršili le trikrat ali celo dvakrat letno. Uporabnikom so tako, upoštevajoč porabo prejšnjih let, zaračunavali povprečno porabo.

Tako obračunavanje je bilo in je seveda umestno takrat, ko imamo v vsaki družini običajni način življenja z istim številom oseb. Ne prihaja pa več v poštev takrat, ko so stanovanjci odsotni, neglede na razlog, po več

tednov ali mesecev iz stanovanja. To velja še najbolj za tiste, ki za ogrevanje uporabljajo metan, ki je zelo drag. Zaradi tega je bilo okrog tega v Gorici že več protestov in mestno podjetje je skušalo ugoditi tistim, ki so protestirali. Marsikdo pa sploh ni protestiral, plačal je marsikdaj vnaprej za metan, elektriko ali vodo, ki je sploh ni uporabil. Šele ob ponovnem pregledu so na mestnem podjetju ugotovili, da so mu na tak način preveč obračunali in so napako popravili.

Pred kakim mesecem in pol pa so nekateri uporabniki v Rimu protestirali proti takemu načinu obračunavanja na drugačen način. Zahtevali so poseg sodnika. Ta je začel preiskavo in stvar je vznemirila upravitelje podobnih podjetij v vsej državi. Zaradi tega tudi v Gorici čakajo kako se bo stvar v Rimu razpletla. Zaradi tega

je marsikdo zasedaj ostal brez fakture. Prav pa je, da da denar namenjen takemu plačilu na stran, kajti ko bo dobil v roke fakture, ki bo bolj zasoljena od običajnih, bo po njem.

Sicer pa so v goriskem mestnem podjetju še v drugačnih težavah glede obračunavanja porabe. Nabavili so že pred časom nov elektronski center. Z njim nameravajo obračunavati porabo in izpolniti fakture. O nabavi tega elektronskega centra je bilo veliko govora v občinskem svetu, kjer so nekateri svetovalci obtožili upravitelje in tehnike mestnega podjetja, da so stroj izbrali po svojem okusu, ne da bi bil občinski svet s tem podrobno seznanjen. Prav zaradi nejasnosti v zvezi s tem je odbor umaknil prvotni predlog z dnevnega reda občinske seje in so sklep sprejeli kasneje, v zadnjem trenutku, le malo pred iztekom mandata občinskega sveta.

V priredbi mittelevropskega inštituta

V avditoriju razstava fotografij izpred 1. vojne

Goriški Stolni trg leta 1912. Hiše so podobne današnjim, le prometna sredstva so različna

V razstavnih dvoranah goriskega avditorija si lahko ogledamo (razstavo so odprli v torek, odprta bo do 14. aprila) osemdeset fotografij Gorice, Trsta, Benetk, Chioggie, Splita,

Reke, Pirana, Kopra, Zadra, Trogira, Opatije in še drugih dalmatinskih krajev. Gre za slike izpred prve svetovne vojne, najstarejše so iz leta 1888. Napravili so jih avstrijski in nemški fotografi. Nekateri so iz zbirke znane založniške hiše Stengel iz Dresdene, ki je v tistih letih izdajala razglednice v vsej Evropi (v naših krajih z napisi v treh jezikih, nemščini, italijanščini in slovenščini, kot so pač zahtevale razmere in prodajalci). Zbirka je prišla v last nekega zbiralca iz Linza, še prej pa so bili posamezni njeni deli v lasti tvrdki ali drugih posameznikov.

Gre torej za slike iz avstrijskih virov. Kar se tiče Benetk so slike iz časa, ko je to mesto že prišlo v sklop italijanske države in je bilo torej odvzeto cesarstvu Habsburžanov. Zanimivo je na slikah videti, da se je v prej omenjenih mestih marsikaj spremenilo, veliko mestnih predelov pa je še danes enakih. Na torkovi otvoritvi so spregovorili predsednik inštituta za mittelevropska srečanja sen. Michele Martini ter še nekateri drugi goriški predstavniki. Prisotnih je bilo veliko ljudi.

razna obvestila

Društvo slovenskih upokoencev za Gorisko priredi 8. aprila izlet v Tolmin. Vozili bodo trije avtobusi. Vsak bo odpeljal ob 10. uri. Prvi bo odpeljal iz Sovodenj ter se ustavil v Štandrežu. Drugi bo odpeljal iz Podgore, pobral izletnike v Števerjanu, na Oslavju in še na Travniku v Gorici. Tretji bo odpeljal z goriskega Travnika, ustavil se bo v gostilni Primožič v Drevoredu 20. septembra.

SKD Hrast v Doberdobu priredi na velikonočni ponedeljek 8. t.m., tradicionalni praznik pomladi. Otvoritev bo ob 10. uri, ob 11. uri bodo odprli razstavo kmečkega orodja v miniaturni, ki jo je pripravil Silvano Marušič. Ob 16. uri bo ex tempore za otroke vrtca in osnovne šole. Ob 17. uri nastopijo kantavtorji Ivo Tul, Sergij Štoka in Syromakki. Za večerni ples bo skrbel ansambel Lojzeta Furlana.

v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev in Zvezo slovenske katoliške prosvete

A. T. LINHART

**TA VESELI DAN
ALI MATIČEK SE ŽENI**

Komedija v dveh delih
(petih slikah)

Danes, 4. aprila, ob 10.30
v KULTURNEM DOMU.

kino

Gorica

VERDI 18.00 — 20.00 — 22.00 »Pauline alla spiaggia«.
VITTORIA 18.00 — 22.00 »Corpi d'amore porno«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
CORSO 18.00 — 22.00 »Un piedipiatti a Beverly Hills«.

Tržič

EXCELSIOR 17.30 — 22.00 »La storia infinita«.
COMUNALE Zaprt.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 »Gangsterji nežnega srca«, 20.15 »Čas se je ustavil«.
SVOBODA 20.00 »Deset zapovedi«, II. del.
DESKLE Zaprt.

Nadvse uspel natečaj za mlade violiniste v Fari

Uspeh nad vsemi pričakovanji so imeli v Fari z letošnjim že tretjim mednarodnim natečajem za mlade violiniste, ki ga je priredila tamkajšnja občina. Letos se je prijavilo k natečaju kar 48 mladih violinistov iz naše dežele, Slovenije ter Koro-

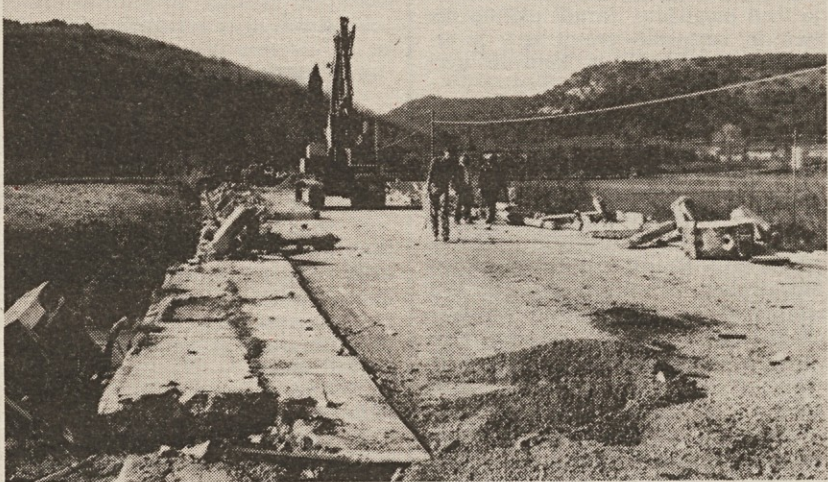
ške. To je kar dvakrat toliko kot v prejšnjem letu. Natečaj treh sosednjih dežel, ki ga prirejajo v mali občini, po zaslugi občinskih upraviteljev in skupine navdušenih ljubiteljev glasbe, pridobiva torej na pomenu in ugledu.

Tri dni so v dvorani občinskega sveta tekmovali mladi violinisti. Zaključna prireditev z nagrajevanjem je bila v nedeljo zvečer ob prisotnosti velikega števila občinstva ter zastopnikov deželne vlade, pokrajinske uprave in seveda domače občine.

V prvi kategoriji tekmovalcev do 11. leta starosti je zmagala Helga Pocherstofer iz Celovca. Tretjemu v tej kategoriji, komaj desetletnemu Juriju Kotarju iz Ljubljane, so podelili poleg tretje nagrade še priznanje kot najmlajšemu tekmovalcu. V drugi kategoriji (od 12 do 14 let) niso podelili prve nagrade. Drugo si delila Olga Čibej iz Portoroža in Ulrike Schatzmayr iz Feldkirchna. Prvo mesto v tretji kategoriji (od 15 do 18 let) si delila Lucio Degani iz San Giovanni al Natisone ter Miran Kolbl iz Ljubljane. V četrti kategoriji (od 19 let dalje) je prvo mesto osvojil Rado Steharnik iz Ljubljane.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Tavasani, Korzo Italia 10, tel. 84-576.

Pričetek gradnje novega mosta čez Vipavo med Rupo in Gabrjami

Delavci nekega specializiranega podjetja so že pričeli z deli za podrtje sedanjega mosta čez Vipavo med Gabrjami in Rupo in gradnjo novega. V zadnjih dveh dneh so na rupenski strani požagali vsa drevesa, odstranili vse obcestne table, na mostu pa že podrli ograjo. Ker podjetje razpolaga s sodobnimi stroji in ker bodo most gradili po zelo hitrem postopku je pričakovati da bo držana obljuba ki so jo dali tako strokovnjaki državnega podjetja za ceste ANAS kot minister za javna dela Nicolazzi, da bo most, od trenutka začetka gradnje, zgrajen v štirih - petih mesecih. Če bo tako se bomo poleti lahko iz Go-

rice v Trst lahko že peljali po novem mostu.

Naprava bo stala okrog tri milijarde lir. Prišlo bo do nekaterih sprememb, kajti cestišče se bo pričelo dvigati že pod nekdanjo gostilno pri Trinkotu. Most bo daljši od sedanjega, zgrajen bo višje, tako da ne bo nevarnosti poplav.

Tako domačini kot vsi, ki uporabljajo vsak dan to cesto želijo, da bi bila dela končana čimprej. To želijo tudi Gabrci in Sovodenjci, saj se gost promet sedaj odvija skozi njihovo vas. Tudi promet s tanki in drugimi vojaškimi vozili, kar povzroča precej težav vsem, ki bivajo ob cesti.

Priznanje rajonskega sveta petim društvom v Štandrežu

Prijeten dogodek je bil prejšnji večer v Štandrežu, na pobudo rajonskega sveta. Petim kulturnim in športnim društvom, ki delujejo v kraju so namreč podelili posebna priznanja rajonskega sveta.

V nabito polni dvorani Doma A. Budala je najprej spregovoril predsednik rajonskega sveta Walter Reščič ter naglasil pomen poslanstva, ki ga društva opravljajo pri ohranjanju kulturnega izročila ter pri posredovanju teh vrednot mlademu rodu. Pomembnost dogodka je poudaril tudi podžupan Mario Del Ben.

Plaketo — z dvojezičnim besedilom — so zatem podelili predstavnikom športnih društev Juventina in Val, dramske skupine PD Štandrež, pevskega zbora PD Štandrež in pevskega zbora KD Oton Župančič. Oba zbora sta na družabnosti tudi skupaj zape-

la. (Na sliki: oba štandreška zbora pod vodstvom Mirka Špacapana).

● Na vseh šolah se danes prično velikonočne počitnice. Letos bodo trajale en teden, do vključno prihodnje srede. Dijaki, učenci in šolniki se bodo vrnili v učilnice v četrtek 11. aprila.

Padec z mopeda

Na Placuti se je včeraj popoldne ponesrečil 16-letni dijak Gianluca Visintini iz Ulice Corsica 6. Mladenček je vzdolž Ulice Piazzutta iz še nepojasnjenih vzrokov izgubil nadzorstvo nad vozilom in se udaril v glavo. Zaradi pretresa možganov so ga v splošni bolnišnici pridržali na tri-denskem zdravljenju.

NATEČAJ ZA ODKUP DIPLOMSKIH NALOG

Goriška pokrajinska uprava name-rava, tako kakor že nekaj let, odkupiti diplomske naloge, ki obravnavajo gospodarsko, kulturno, politično ali drugo problematiko goriske pokrajine, ali krajev na Goriskem. Pri natečaju za odkup diplomskih nalog lahko sodelujejo kandidati, ki so dokončali univerzitetni študij v letih 1983 in 1984.

Osnovno merilo je, da se problematika v diplomski nalogi nanaša na gorisko stvarnost. Pri natečaju lahko sodelujejo tudi kandidati, ki imajo stalno bivališče v drugih pokrajinah.

Kandidati, ki nameravajo sodelovati pri omenjenem natečaju za odkup diplomske naloge morajo za to zaprositi (na kolkovanem papirju) do 31. maja letos. Priložiti morajo kopijo diplomske naloge, podpisano in z izjavo, da povsem odgovarja originalu, ki je bil predložen v tajništvo univerze. Predložiti morajo tudi potrdilo iz katerega izhaja datum promoviranja in dosežena ocena, kakor tudi ocene vseh izpitov med univerzitetnim študijem.

Za podrobnejša pojasnila zainteresirani lahko zaprosijo v uradu za šolstvo in kulturo pri pokrajinski upravi.

Letovanja za upokoence

Medobčinski konzorcij za pomoč ostarelim občanom, s sedežem v občini Škocjan ob Soči, prireja tudi letos letovanja v predsezoni, oziroma po zaključku glavne turistične sezone.

Možnost letovanja je v Riminiju in sicer od 8. do 22. junija, v kraju Sant'Orsola Terme (Trento) od 16. do 30. junija in v Tignale ob jezeru Garda od 3. do 17. septembra. Na razpolago je še nekaj mest. Za podrobnejša pojasnila naj se zainteresirani obrnejo na sedež konzorcija v Škocjanu, Ul. Trieste 67 tel. 769930. Interesenti iz doberdobske občine lahko zaprosijo za informacije na županstvu.

Naj omenimo še, da bodo 21. t.m. v Škocjanu odprli nov sedež za dnevno oskrbo ostarelih.

Urnik brivskih in frizerskih salonov:

Brivnice: od torka do petka ob 8.30 do 12.30 in od 15. do 19.30, ob sobotah ob 8.30 do 14. ure.

Frizerski saloni: od torka do petka ob 8.30 do 12.30 in od 15.30 do 19.30, ob sobotah ob 8. do 17. ure. Ob sobotah so frizerski saloni odprti brez opoldanske prekinitev.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Sant'Antonio, Ul. Romana 147, tel. 40-497.

prispevki

Ob 40. obletnici smrti brata Borisa daruje sestra Romana 50 tisoč lir za vzdrževanje partizanskega spomenika v Štandrežu.

Za športno društvo Sovodnje so prispevali Branko Kovic 60.000 lir, Vid Primožič 46.900, Marko Devetak 50 tisoč, Drago Tomšič 100.000 lir.

Slovenska in italijanska publika uživala ob vrhunskem izvajanju

Nastop Simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije iz Ljubljane, pianistke Dubravke Tomšič-Srebotnjakove in harfistke Jasne Corrado-Merlak z romunskim dirigentom Emilom Simonom v Kulturnem domu v Trstu je privabil številne poslušalce italijanske in slovenske narodnosti. Polna dvorana in visoko umetniško izvedene skladbe so ustvarile tako glasbeno vzdušje, kot ga le redko doživimo na abonmajskih koncertih Glasbene matice Trst.

Energično in sugestivno dirigiranje odličnega romunskega dirigenta Emila Simona ter lirčnost in razgranatost folklorne obarvane uvodne skladbe ROMUNSKA RAPSONDIJE št. 2 v D-duru op. 11 skladatelja Georga Eneskaja je dalo orkestru Slovenske filharmonije polet, da je zavzel v vsej svoji zvočnosti. Enotnost igranja, zvočna uravnoteženost instrumentalnih skupin v vseh dinamičnih stopnjah, intenzivnost in zagnanost igranja so odlike, s katerimi se lahko ponaša le malokateri simfonični orkester.

Dubravka Tomšič-Srebotnjakova je z virtuosnim in

muzikalnim izvajanjem Chopinovega KONCERTA za klavir in orkester št. 1 v e-molu op. 11, (v interpretaciji ni bilo ničesar preveč in ničesar premalo), potrdila visoko umetniško raven sobotnega glasbenega večera. Njeno igranje sodi v vrh svetovne klavirske poudarjalnosti, v katerem je prišla do izraza vsa očarljivost in mikavnost Chopinove glasbe.

Za slovensko manjšino je posebno pomemben nastop mlade tržaške harfistke Jasne Corrado-Merlak. Jasna je učenka prof. E. Vija na tržaškem konservatoriju. Izpopolnjevala se je na Holandskem in v ZDA. Uspešno je s samostojnimi recitali nastopala v Italiji in Jugoslaviji. Na tekmovanju v Santa Margherita Ligure je osvojila prvo nagrado. Na sobotnem koncertu je s Simfoničnim orkestrom izvedla KONCERT za harfo in orkester v Es-duru op. 74 ruskega skladatelja in dirigenta Reinholda Moricoviča Gliereja. Prevzela nas je Jasna glasbena nadarjenost in visoka tehnična pripravljenost. Lirčne, ljudsko občutene dele skladbe je podala skoraj »erotično« doživeto, njena mladost pa se je zrcalila v interpretaciji razigranih delov skladbe. Nekoliko moteč je bil le na trenutke preglasen orkester. Ritmična neskladja orkestra in solistke, ki smo jih večasih slišali, so nastala zato, ker je to Jasnin prvi nastop kot solistke s simfoničnim orkestrom, v katerem se mora solist podrežati volji dirigenta.

Koncert je Simfonični orkester Slovenske filharmonije sklenil z lahkotnim SPANSKIM CAPRICCIOM op. 34 Nikolaja Rimskega Korsakova. V izvedbi te skladbe orkester ni bil vedno ritmično enoten, prevzela pa nas je iskričnost igranja.

Za sobotni koncert bi lahko rekli, da je bila »zabava na visoki duhovni ravni«. Značaj programa je bil lahkoten in prijeten za uho. Izvedbe so bile na visoki umetniški ravni. Taki koncerti bodo v Kulturni dom privabili vedno mnogo poslušalcev.

MIRKO SLOSAR

Po retrospektivi madžarskega filma

Ob tednu madžarskega filma, ki se je prav te dni zaključil v Trstu in v Rimu, so v nekaterih časnikih pisali, da je neverjetno, koliko zanimanja lahko vzbudi pobuda, ki ima namen, da širi spoznavanje filmskega ustvarjanja madžarskega naroda, naroda, ki ima tako »nemogoč« jezik. Prva pripomba gre seveda »nemogočemu« jeziku. Kdo lahko sodi in kaj pravzaprav pomeni »nemogoč« jezik? Druga pripomba gre prepričanju, ki je žal vsekakor preveč razširjeno, da so manjše filmske produkcije zaradi okrnjenega finančnega potenciala in ačica slabšega ustvarjanja. Pri madžarskem filmu si ne bi smeli upati trditi kaj takega, vendar se o njem žal bolj malo sliši, zato ni čudno, da imamo pred sabo tako izkrivljeno podobo. Teden madžarskega filma je imel v glavnem namen, da s konkretnimi primeri prepriča gledalca o pomenu in kvaliteti madžarske filmske umetnosti.

Pomen retrospektive je bil prav ta, da prikaže temeljna dela madžarske filmske zgodovine in moramo priznati, da je bila izbira, ki jo je opravil italijanski filmski kritik Giacomo Gambetti, zelo utemeljena. K uspehu in uresničitvi njegovega programa sta prav gotovo pripomogla izredno bogati filmski arhiv Madžarske akademije v Rimu, ki ima na razpolago skoraj vse madžarske filme opremlje-

ne z italijanskimi podnaslovi in edini literarno - kritični tekst o madžarskem filmu: »Word and Image - History of the Hungarian Cinema« Istvana Nemeskürtyja. Omenjena knjiga je edina, temeljita, zgodovinska madžarskega filma, ki je bila do danes napisana. Vrednost knjige pa ni samo v tem, ampak tudi v načinu podajanja filmske zgodovine na sploh. Predstavlja namreč izredno točen pregled socialne in politične realnosti, ki je za nas, vezane na kapitalističen ustroj družbe, kar precej oddaljena, vsaj kar se tiče ureditve dela na umetniškem področju. Gambetti je iz te knjige črpal podatke za svoj katalog, ki ga je še obogatil z intervjuji z režiserji in z azurirano filmografijo. Škoda, da niso natisnili večjega števila katalogov Tedna madžarskega filma, ki bi jih lahko mirne duše dali v prsto prodajo in tako vsaj deloma napolnili vrzel v poznavanju tega področja.

Ob Tednu, v kolikor kritični posegi o posameznih filmih niso več aktualni, naj omenim pomen prijateljskih stikov, ki so se vzpostavili v našem mestu z režiserji in s predstavniki madžarske produkcije, ki so se ude-

ležil okrogle mize in razprav po filmih večernega sporeda. Tako sta režiserka Livia Gyarmathy in njen mož, režiser in scenarist Geza Böszörményi, obrazložila kako jima je uspelo, da sta se približala filmskemu svetu, potem ko sta že vrsto let službovala v tovarni kot diplomirana kemika.

Iz pogovora z njima je prišlo na dan, da se je madžarska produkcija v prvih sedemdesetih letih navduševala predvsem za kadrovanje že preizkušenih delavcev z univerzitetno diplomom.

Prav tako smo iz pogovora s tridesetletnim režiserjem Janosom Veszijem odkrili spremembo programske in kadrovske politike madžarskih studiov, ki so zadnja leta na široko odprli svoja vrata rosnim mladim avtorjem. Tako je danes filmski studio Bela Balasz, kjer imajo študenti in absolutni filmske šole možnost, da snemajo svoje prve kratke - ali srednjemetražne filme, postal najboljša izhodiščna točka za bodoče režiserje. Taki režiserji, ki bodo osvojili celo najvišjo možno filmsko nagrado, oskarja (Istvan Szabo z »Mephistom«), izhajajo iz države, ki ima, med ostalimi vzhodnimi državami, prav gotovo najbolj premišljeno urejeno filmsko industrijo. Tudi delavne razmere filmskih ustvarjalcev (npr. režiserji imajo stalno mesečno plačo in možnost snemanja pri vseh hišah) znatno pripomorejo k sproščnemu vzdušju, v katerem nastajajo nove filmske rešitve in novi filmski talenti. Škoda le, da se zadnje čase Madžari vse preveč spuščajo v sistem mednarodne koprodukcije.

Prvi razlog take programske politike naj bi bilo, in prav gotovo je, pomanjkanje zadovoljivih finančnih sredstev, ki pa jih ima tuji partner na pretek. Problem nastane, ko se v imenu sodelovanja izneverijo tipične komponente madžarskega filma. Izgubijo se originalne zamisli, izgubi introspektivno iskanje madžarske stvarnosti, izgubijo se interpretacije lastne zgodovine. Izneveri se duh socialistične države, ki ima, vsaj v filmu, še vedno uprto oko v prva leta našega stoletja. Tako madžarska kinematografija tvega z nepremišljenimi koprodukcijami ne samo zastanek, ampak tudi korak nazaj. Tvega ponovno identifikacijo z operetno sliko države in naroda, kot so jo nudili ležerni italijanski filmi iz tridesetih let. Da to ni in ne more biti, je dokazal Teden madžarskega filma. Kako bo na tuje interference reagiral madžarski filmski svet bomo še morali preveriti na II. tednu?

EVA FORNAZARIĆ

Pred sobotno razstavo na Gradu sv. Justa

Umetniški navdih se je v tapiserijah lepo spojil z obrtniško spretnostjo

Spretnost beneških tkalij je poenotila različno govorico desetih umetnikov iz treh različnih dežel, našla je nek skupni imenovalec njihovi svojski izraznosti in njihovemu različnemu videnju. To je morda temeljna značilnost razstave tapiserij, ki jo bodo odprli v soboto dopoldne ob 11.30 na Gradu sv. Justa na pobudo tržaške avtonomne letovišarske ustanove in s pokroviteljstvom tržaške občine. Razstava, ki sodi v okvir prireditve Pomlad 85, je pred nekaj meseci gostovala v Čedadu, v prihodnje pa bo obiskala še druge kraje v naši deželi, Avstrijo in Slovenijo.

Na Gradu sv. Justa bodo razstavili deset tapiserij velikega formata, ki so nastale v tkalnici na Lesah in za katere so pripravili kartone uveljavljeni umetniki Furlanije - Julijske krajine, Koroške in Slovenije. S svojimi deli bodo prisotni slikarji kot so Ceschia, Palčić, Spacal in Zigaina iz Furlanije - Julijske krajine, Hoke in Oman s Koroške, Bernik, Ciuha, Jemec in Adriana Maraž iz Slovenije.

»Kartoni, ki so jih namenili izvedbi v tapiseriji — je zapisal umetnostni kritik Zoran Kržišnik — nosijo pečat njihovega individualnega ustvarjanja, direktno cepljenega na karakter medija, v katerem bo prezentirano. In v tapiserijah, ki so pred nami, je videti, kako odlično je ohranjen vsak umetnikov rokopolis, kako pa hkrati čisto svojevrstno zaživi v tem novem materialu, ki s svojo tančino in grudičavostjo, z leskom in medlostjo, z gladkostjo in hrupavostjo doseže še svoje svetlobe, sence in odtenke.« Umetniški navdih se je v tapiserijah, ki

so nastale v mali tkalnici na Lesah spojil z obrtniško spretnostjo, volnena nit je postala živo gradivo v rokah domačink, dobrodošel in spodbuden izziv.

Vendar razstava, ki jo bodo v soboto odprli na Gradu sv. Justa in ki je že v Čedadu doživela topel in spodbuden sprejem, ni samo to. Dejstvo, da so tapiserije nastale v Beneški Sloveniji, v tem zapostavljenem predelu naše dežele, ki se mora vztrajno boriti za svojo narodnostno identiteto, da je ravno to področje, ki ga marsikdo skuša potisniti na obrobje vsestranskega dogajanja in snovanja, postalo stična točka med umetniki treh dežel, ustvarjalni pol, ki je znal najti skupni imenovalec različnim videnjem, ki je znal prepisati v enovito govorico tisto regionalno povezanost, ki jo umetniki čutijo navzlic mejam in različni nacionalni pripadnosti, odpira nove perspektive in nove možnosti in zadobiva velik kulturnen pa tudi politični pomen.

Tkalnica na Lesah je nastala tako po potresu s pomočjo ljubljanske Dekorativne, ob podpori deželne ustanove za obrt ESA in s sodelovanjem Založništva tržaškega tiska. Obenem pa je tkalnica odraz tudi tistih energij in želje po revitalizaciji Benečije, ki je prišla do izraza po potresu in je odražala voljo po boljšem življenju. Obenem pa je laboratorij oživil staro dejavnost, ovrednotil je ljudsko izročilo, kulturo in spretnost ter na to bogato dediščino preteklosti vcepil nova stremeljenja in prizadevanja. V tapiseriji pa se izraža tudi vse močnejša želja sodobnega človeka, da spet doživlja enkratnost dimenzij svojega obstoja, ki ga

ogroža onesnaženo, z industrijskimi izdelki posejano in vse bolj odtujeno okolje. Umetniški navdih in obrtniška spretnost se v tapiseriji dopolnjujeta, volna dodaja umetnikovem videnju lastno govorico, naporna in dolgotrajna izvedba pa zagotavlja vsaki tapiseriji tisto enkratnost, ki je v standardiziranem času še posebna dragocenost.

»Tapiserije desetih umetnikov Trsta in Furlanije, Slovenije in avstrijske Koroške so pred nami,« je zapisal ob razstavi v Čedadu Zoran Kržišnik. »Različne so, kot so različne individualnosti umetnikov, ki so jih ustvarili. Sorodne, kot jih enoti tehnika marljivih prepisovalk umetniškega navdih v zamudno tehniko tapiserije. In enovite v raznorodnosti kot jo — neodvisno od hotenja posameznega avtorja — določa enotnost regije, v kateri ustvarjajo. Toda nemara je ta enovitost fikcija, izvirajoča iz naše želje, da bi v svetu, ki ga deli in ločuje toliko etničnih, zemljepisnih, ideoloških, političnih razlik, opazili nekatere povezanosti, opozarjajoče nas na to, da smo ne glede na rasne, nacionalne in vse druge razlikovitosti v svoji človeškosti bližnji rojaki. In kdo to živeje občuti kot neposredni sosedje?«

Upati je, da tudi v tem Trstu, ki ga razdvaja ofenzivna nacionalističnih sil, bo razstava, z vsem svojim kulturnim in umetniškim nabojem, opozorila in poudarila tiste povezanosti, na katere opozarja Kržišnik. Gotovo pa je vsekakor, da bo ta njena »govorica« dostopna in razumljiva vsaj vsestransko kulturno odprtim in dovzetim obiskovalcem.

VOJMIRO TAVČAR

Predavanje prof. Petronia

A. Manzoni danes

V tržaškem »Umetnostnem in kulturnem krožku« (Ul. San Carlo 2) je bil v torek prvi večer sklopa enajstih predavanj iz raznih področij, ki se bodo izvrstila v naslednjih tednih. V spomin na 200-letnico rojstva pisatelja Alessandra Manzonia so organizatorji povabili v svojo sredo prof. Petronia, bivšega docenta na tržaški univerzi, ki je dandanes eden najbolj znanih in aktivnih literarnih kritikov. Giuseppe Petronio je napisal več razprav o najvidnejših predstavnikih italijanske književnosti, izdal je knjigo z naslovom »Literarno delovanje v Italiji«, ki je naletela na velik odmev, sodeluje pa tudi pri raznih literarnih revijah.

Naslov predavanja je bil »Alessandro Manzoni danes«. Prof. Petronio je izjavil, da izredna zapletenost tega umetnika prepušča najsvobodnejše interpretacije, tudi napačne, ki so si sledile v zgodovini literarne kritike. Predavatelj pa v svojem govoru ni posreboval še svoje svobodne interpretacije Manzonijevih del, pač pa je tega umetnika skušal razumeti s človeške vidika.

»Manzoni je bil človek,« je izjavil Petronio, »ki ni trpel površnosti in je življenje jemal resno. Ni pisal iz želje po slavi, k temu ga je gnal globlji vzrok — zanj je bila možna samo umetnost, ki ni sama sebi namen, pač pa je le »orodje«, s katerim pisatelj posreduje ljudem svoje izkušnje in življenjske ugotovitve...«

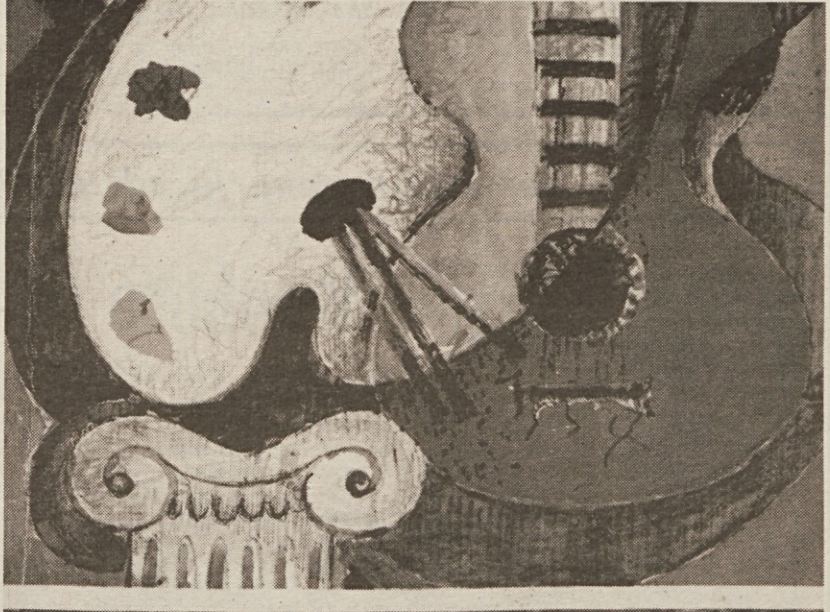
Važno obdobje v Manzonijevem življenju je bilo njegovo versko izkustvo, ki ga je privedlo do popolnega preobrata tudi na umetniškem področju. Vse svoje dosedanje delo je ta umetnik ponovno pregledal v luči tega spoznanja.

V tem obdobju je nastalo tudi Manzonijevo najslavnejše delo »Zaročnica«, ki je, kot je poudaril prof. Petronio, v bistvu izredno tragično delo, čeprav je konec srečen. Opomnil je npr. na opise umiranja ljudi za kugo — ljudstvo je prepuščeno samo sebi ter na milost in nemilost oblastnikom.

Predvsem pa je Manzoni pomemben, ker je kot prvi ustvarjalec v Italiji sprejel in izvršil zamisel romana za širši krog ljudi in ne izključno za umetniške kroge.

Ob zaključku je prof. Giuseppe Petronio utemeljil naslov predavanja, ki ga je narekovala želja, da bi se v današnjih dneh rodila takšna osebnost, ki bi kot Manzoni znala sprejemati in razumeti življenje z enako resnostjo in premišljenostjo, umetnik, ki bi ustvarjal brez ambicije in želje po slavi... HJ

Sodobna tržaška umetnost

Na sliki je platnica ličnega kataloga, ki spremlja razstavo »Trst v drugi polovici dvajsetega stoletja«. Razstava je v Vidmu (Galleria del centro), prikazuje pa današnje likovno arhitekturno, literarno in glasbeno dogajanje v našem mestu. Odpira seveda tudi pomisleke pri izbiri avtorjev... Levji delež na razstavi imajo likovniki.

Košarka: po povsem zasluženi zmagi v Atenah proti madridskemu Realu

Zagrebska Cibona osvojila pokal prvakov

Cibona — Real Madrid 87:78 (39:38)

CIBONA ZAGREB: M. Nakić 7 (3:3), A. Petrović 16 (0:2), Bečić, Čutura 16 (2:3), D. Petrović 36 (14:14), Knežo 10, B. Vukičević, Ušić 2, I. Nakić, Arapović.

REAL MADRID: Robinson 24 (4:4), Del Coral 2, Romay 3 (1:2), Velasco 3, F. Martin 12, Corbalan 6 (4:4), Rullan 5 (1:2), Iturriaga 13, Jackson 10 (2:2), A. Martin.

SODNIKA: Rigas (Grčija) in Mainini (Francija). Gledalcev: 15.000. PM: Cibona 19:22, Real 12:13. PON: Martin (31), Robinson (40). 3 TOČKE: A. Petrović 2, Iturriaga 1, Velasco 1.

ATENE — Zagrebški Ciboni je uspел veliki podvig! Zagrebčani so namreč v Atenah v velikem finalu povsem zasluženoma premagali moštvo Real Madrida in osvojili naslov evropskih klubskih prvakov.

Zmaga Zagrebčanov je bila povsem zasluženoma. Jugoslovanski košarkarji so namreč pokazali več svežine v igri, večjo voljo do zmage, večjo taktično zrelost. Včerajšnja zmaga pa je

bila obenem tudi veliki uspeh mladega Dražena Petrovića, gotovo najboljšega jugoslovanskega košarkarja. Dražen je bil namreč daleč najboljši na igrišču. Dosegel je kar 36 točk in zlasti v drugem polčasu je bil za Madridčane neresljiva uganika. Veliko zmago pa je včeraj dosegel tudi Mirko Novosel, ki je z jugoslovansko reprezentanco dosegel vse, kar se je doseči dalo, sedaj pa je svo-

ji izredni beri kolajn in zmag na mednarodnih tekmovanjih dodal še ta bis — naslov evropskega klubskega prvaka.

Prvi polčas včerajšnjega srečanja je bil dokaj izenačen. Za Madridčane je stopil na igrišče tudi Corbalan, o katerem so pravili, da je poškodovan. Ciboni je sicer uspelo osvojiti tesno vodstvo, Španci zlasti po zaslugi »bivšega Tržačana« Robinsona in Martina pa niso popustili in Zagrebčani so tako sklenili prvi polčas le s točko razlike.

Tudi v nadaljevanju sta si bili ekipi v začetnih minutah enakovredni. Kaj kmalu pa je moral pri Špancih zaradi petih osebnih napak na klop Fernando Martin. Dražen Petrović pa je medtem pričel svoj »show« in tako je Cibona v 35. min. vodila z 10 točkami razlike (71:61). Odtlej pa so Zagreb-

čani vsilili nasprotniku svoj tempo igre, Španci so vrgli puško v koruzo in Zagrebčani so tako povsem zasluženoma zmagali.

Slavje med jugoslovanskimi navijači, ki so Ciboni v zelo velikem številu sledili v Atene, je bilo nepopisno.

Cibona je tako po sarajevski Bosni drugo jugoslovansko moštvo, ki je osvojilo najbolj prestižen košarkarski klubski pokal v Evropi.

C. zvezda polfinalist

BEOGRAD — V včerajšnji tretji četrtfinalni tekmi končnice jugoslovanskega košarkarskega prvenstva je beograjska Crvena zvezda doma premagala moštvo titograjske Budućnosti z 90:87 (49:50) in se tako uvrstila v polfinale, v katerem bo v soboto igrala proti Zadru.

Kvalifikacije za nogometno SP

Skupina 3

Romunija — Turčija 3:0 (3:0)
Strelca: Hagi in Catamaru 2.

LESTVICA

Anglija	3	3	0	0	14:0	6
S. Irska	4	2	0	2	5:5	4
Finska	4	2	0	2	4:8	4
Romunija	2	1	0	1	5:3	2
Turčija	3	0	0	3	1:13	0

PRIHODNJE KOLO (1. 5.): S. Irska - Turčija; Romunija - Anglija.

Skupina 5

Madžarska — Ciper 2:0 (0:0)
Strelca: Nyilasi in Szokolai.

LESTVICA

Madžarska	4	4	0	0	9:3	8
Nizozemska	4	2	0	2	9:4	4
Avstrija	3	2	0	1	4:4	4
Ciper	5	0	0	5	3:14	0

PRIHODNJE KOLO (17. 4.): Avstrija - Madžarska.

Nogomet: kvalifikacije za SP med Jugoslavijo in Francijo

Brez zadetka v Sarajevu

Jugoslavija — Francija 0:0

JUGOSLAVIJA: Stojić, Čaplić, Bajić, Gudelj, Hadžibegić, Radanović, Šestić (od 67. min. Slišković), Zajec, Halilhodžić, Baždarević, Zl. Vujović (od 63. min. M. Djurovski).

FRANCIJA: Bats, Ayache, Amoros, Specht, Battiston, Fernandez (od 83. min. Tousseau), Tigana, Giresse, Stoppyra (od 70. min. Toure), Platini, Bellone.

SODNIK: Fredriksson (Šve.); KO: 3:9; RUMENI KARTON: Bajić; GLEDALCEV: 55 tisoč.

SARAJEVO — Francozom je bila točka dovolj, in to je pogojevalo tudi tekmo, saj so evropski prvaki pokazali igro, ki še zdaleč ni spominjala na blesteči nogomet z lanskega evropskega prvenstva. Vsekakor je bil remi dobrodošel tudi »plavim«, ki so imeli za sabo izredno klavno predstavo proti Luksemburgu in bolj ko je čas tekla, bolj so postajali oprežnejši in predvsem pazili, da ne prej-

mejo gola s katerim bi si verjetno dokončno pokopali upe za nastop na svetovnem prvenstvu. Vsekakor pa bi lahko pokazali kaj več, zlasti v drugem polčasu, ki je minil v skorajda popolnem mrtvilu.

Tako ali drugače, neodločen izid proti evropskim prvakom je vsekakor uspeh. Še zlasti je bila zadovoljiva igra v prvem polčasu, posebno na sredini, kjer so zaustavili znamenito zvezno četverico Platini - Tigana - Fernandez - Giresse. Glede na tekmo izpred tedna dni pa je v jugoslovanski vrsti prišlo do nekaterih sprememb, ki so se obrestovale, posebno na sredini. Tudi obramba je solidno opravila svojo nalogo, čeprav je na trenutke z zavlačevanjem in preigravanjem po nepotrebnem tvegala. V napadu je sicer prišla do izraza običajna neučinkovitost, vendar je do Batsovih vrat prišlo vse premalo uporabnih žog.

Kot smo dejali, je bil prvi polčas,

ki so ga morali za deset minut prekiniti, ko je zmanjkala elektrika, precej dopadljiv in hiter. Prvo lepo priložnost so imeli Francozi s Stoppyro, vendar je bil Stojić na mestu, v 28. min. pa je Ayache sam pred vratarjem netočno streljal. Na vrsti so bili zatem »plavi« s Zlatkom Vujovićem; v 33. min. je po njegovem strelu z glavo žogo na sami gol črti odbil Battiston, pet minut kasneje pa je Splečan za las streljal mimo vrat. V uvodnih minutah drugega polčasa je kazalo, da bo tekma postala še živahnjša, saj je Bellone takoj v začetku zapravil lepo priložnost. To pa je bil le trenutek. Francozi so zatem nadaljevali neangažirano, taka igra pa je prišla tudi Jugoslovanom.

LESTVICA 4. SKUPINE

Francija	4	3	1	0	7:0	7
Jugoslavija	4	2	2	0	4:2	6
Bolgarija	3	1	1	1	4:1	3
NDR	3	1	0	2	7:5	2
Luksemburg	4	0	0	4	0:14	0

Nogomet: sinoči v prijateljski tekmi

»Azzurri« zadovoljili

Italija — Portugalska 2:0 (1:0)

STRELCA: v 40. min. Conti, v 77. min. Rossi iz enajstmetrovke.

ITALIJA: Galli (od 46. min. Tancredi), Bergomi (od 78. min. Collovati), Cabrini, Bagni, Vierchowod, Scirea, Conti, Tardelli, Rossi, Di Genaro, Altobelli (od 60. min. Fanna).

PORTUGALSKA: Bento, Joao Pinto, Inacio, Bastos Lopez (od 73. min. Ruis Aguas), Eurico, Carlo Manuel (od 83. min. Andre), Morato, Sousa, Gomes, Pacheco, Diamantino (od 46. min. Ribeiro).

SODNIK: Courtney (Anglija).

GLEDALCEV: 35.000.

ASCOLI PICENO — Italijanska nogometna reprezentanca je sinoči v prijateljskem srečanju v okviru priprav na svetovno prvenstvo v Mehiki zasluženoma premagala sicer okrnjeno postavo Portugalske. Italijani so pokazali predvsem več volje do zmage od Portugalcev, ki so v tem

srečanju verjetno igrali preveč »prijateljsko«.

»Azzurri« so že v prvem polčasu zamudili nekaj ugodnih priložnosti, preden je Bruno Conti po odlični solo akciji ugnal sicer zanesljivega vratarja gostov. Tudi v nadaljevanju so imeli Italijani več od igre in dosegli drugi zadetek iz enajstmetrovke, ki jo je uspešno izvedel Rossi. Zaman so bili pri tem vsi protesti Portugalcev, češ da najstrožje kazni ni bilo.

Gostje so proti koncu srečanja skušali vsaj zmanjšati razliko, igrali pa so preveč nepovezano v napadu, da bi lahko premagali italijanske obrambo.

Italija boljša od Nizozemske

CANNES — V drugem dnevu mladinskega nogometnega turnirja v Cannesu je Italija z 2:1 (1:0) premagala Nizozemsko.

Košarka: v italijanskem prvenstvu

Povratne tekme osmine finala

Danes bodo povratne tekme osmine finala končnice italijanskega košarkarskega prvenstva. Glede na izide prvih srečanj je tudi pričakovati, da bodo že drevi zvedeli za več četrtfinalistov. Kaže namreč, da moštva, ki so napredovala iz A-2 lige, niso dorasla ekipam iz A-1 lige.

DREVIŠNJI SPORED
Viola Reggio Calabria - Scavolini Pesaro (89:112); OTC Livorno - Indesit Caserta (88:96); Silverstone Brescia - Jollycolombani Cantù (76:99); Benetton Treviso - Granarolo Bologna (89:109). V oklepaju izidi prvih srečanj. Eventualne tretje tekme bodo v soboto.

Nogomet: srednjeevropski pokal

Zmaga Atalante

Atalanta — Iskra 1:0 (0:0)

Z golom Šveda Larssona v 42. min. je Atalanta premagala jugoslovanskega prvotiligaša Iskro v tekmi za

srednjeevropski pokal. To je prvi poraz Iskre po treh zmagah in dveh neodločenih izidih. S to zmago se ji je Atalanta približala na eno samo točko in ima ugodnejši koledar.

LESTVICA

Iskra	5	3	2	1	8:2	7
Atalanta	5	2	2	1	3:3	6
Banik O.	4	1	2	1	1:1	4
Spartakus	4	0	1	3	2:8	1

Mazza spet zanika

VIDEM — Predsednik Udineseja Lamberto Mazza je zanikal verodostojnost vesti, po katerih naj bi bila Electrolux, ki ima večino delnic Zanussija, zainteresirana za odkup večine delnic videmskega prvotiligaša.

Danes »rally safari«

NAIROBI — Danes se bo pričel »rally safari«, ki velja kot četrta preizkušnja svetovnega prvenstva. Etape bodo tri z odhodom iz Nairobija in prihodom vanj, piloti pa bodo morali prevoziti 5224 km.

Nogomet: včeraj v zaostali tekmi 3. AL

Tesen poraz gajevcev

Opicina Supercaffè - Gaja 1:0 (1:0)

GAJA: Kante, Maks Grgič, Kalc, Vrše, Marko Rismondo (v 70. min. Stranjščak), Pečar, Branko Grgič, Bačer, Boris Rismondo (v 80. min. Corbo), Lenarduzzi, Alfieri.

Kljub porazu je Gaja proti Opicini Supercaffè igrala precej dobro. Ekipi sta si bili enakovredni. V 30. minuti so nepričakovano v protinapadu domačini po lepi akciji prišli do gola.

»Zeleno-rumeni« so odtlej napadali, niso pa imeli sreče: ne Lenarduzzi, ki je s prostega strela zadel prečko, ne Branko Grgič, ki je v drugem polčasu kar trikrat sam pred vrati streljal v kot. Tudi Pečar si je zapravil lepo priložnost za gol. (Kalc)

V SOBOTO V DOBERDOBU

Mladost-Sagrado

Velikonočni premor v raznih nogometnih prvenstvih bo doberdobska

Mladost izkoristila, da nadoknadi zaostalo tekmo s Sagradom. Srečanje bo v soboto, 6. aprila, ob 16. uri v Doberdobu (prej bodo cicibani Mladosti igrali proti Romani).

Za Doberdobce je to srečanje izredno pomembno, saj so v polnem teku za napredovanje. Sobotni nasprotnik Mladosti pa je trd oreh saj je v tem prvenstvu poskrbel že za marsikatero presenečenje.

Italijani za spremembe pri Totocalciu

RIM — Po anketi, ki jo je opravil dnevnik »Corriere dello sport - Stadio«, se je kar 80,1% Italijana izreklo za spremembo sedanje nogometne stave Totocalcio. Nekateri so za uvedbo »štirinajstice« (20,7%), drugi (23%) za več tekem B in C lige, nekateri pa za druge spremembe (prvi polčasi, gledovanje po angleškem sistemu itd.).

MLADINSKE IGRE — ODBOJKA

Uspešen začetek

openske šole

Pred dnevi se je pričelo tudi moško odbojgarsko prvenstvo za nižje srednje šole v okviru mladinskih iger. Tako kot pretekla leta niti letos udeležba ni najbolj številna, saj tekmujeja poleg štirih italijanskih zavodov, še naši dve šoli Srečko Kosovel z Opčin in Ivan Cankar iz Trsta. Prve štiri tekme pa so dokaj nazorno pokazale, da niti konkurenca ne bo najboljša.

Veliko slabša kot v preteklosti je ekipa šole Bergamas. Od slovenskih zavodov bo Srečko Kosovel pozel velik uspeh in ni rečeno, da se ne bo potegoval celo za najvišjo stopničko.

IZIDI: De Tommasini - Bergamas 2:0 (3:12), Stuparich - Ivan Cankar 2:0 (10:6), Srečko Kosovel - Campi Elisi 2:0 (7:2), Bergamas - Ivan Cankar 2:0 (4:13).

SREČKO KOŠOVEL: Pavlina, Malalan, Kralj, Škerk, Biber, Berdon, Renčelj, Susić, Mesar, Crissani, Marc in Prelec.

IVAN CANKAR: Blasi, Furlanič, Božić, Čuk, Taučar, Macor, Cirelli, Jercog in Marc.

SKOKI S PROŽNIM PLATNOM

Domovi telovadci v Ljubljani

Skupina za orodno telovadbo pri ŠD Dom iz Gorice se je pred dnevi udeležila v Ljubljani tekmovanj v skokih s prožnim platnom, ki ga je pripravilo društvo Partizan iz Bežigrada, s katerim imajo domovci dobre prijateljske stike. V konkurenci številnih ekip iz Slovenije so goriški telovadci zasedli odlično 4. mesto.

V kategoriji mlajših pionirjev je Matija Marassi dosegel 12., Mario Korečič pa 13. mesto. Med mladinci je bil Mitja Rupel odličen sedmi.

S trenerjema Dušanom Furlanom in Milošem Figljem so se srečanja udeležili Boris Šfiligoi, Matej Makuc, Mario Korečič, Matija Marassi, Saša Primožič (ti so tekmovali v skupini od 7. do 10. leta) ter Mitja Rupel. Domovi skupini so se pridružili tudi starši nekaterih otrok. Po tekmovalju je sledilo prijateljsko srečanje. Goričani pa so srečanje v Ljubljani izkoristili tudi za ogled nekaterih zanimivosti mesta.

komentar trenerja združene ekipe meblo franka drasiča

V soboto smo lahko uživali

Kdor ljubi odbojgarski šport in se ima za poznavalca odbojgarske igre, je lahko užival ob sobotni tekmi v Nabrežini. Tekma je bila vrhunska predstava igre ob mreži tako glede borbenosti kot glede tehnike. Vem, da se z menoj ne bodo strinjali sladokusci tega športa, vendar moram opozoriti na dejstvo, da je bila to le B liga, torej tretja kategorija po kvaliteti v Italiji. To je dokaz, da se odbojka, in predvsem ženska, naglo razvija v naši državi in v kratki bodočnosti bo ravno Italija ena vodilnih evropskih držav v ženski odbojki. Konkurenca se torej iz leta v leto veča in vedno težje bo doseči s površno pripravo in z nezadostnim programiranjem dobre rezultate.

Nasproti sta si stali dve ekipi z

različnimi značilnostmi; naša, z dobrim in močnim napadom, vendar precej predvidljivim, in Trento, ki se je predvsem odlikoval v obrambi in v gradnji igre. Kar me je presenetilo, je bila odlična priprava osnovnih odbojgarskih elementov nasprotnika. Praktično so igrale brez napak. Vsako žogo, ki smo jo poslali čez mrežo, so znale dobro izkoristiti in takoj zgraditi dober protinapad. Le pri močnem tolčenih žogah so bile brez moči.

Ta individualna spretnost, ki jo igrala pridobi po dolgih letih trdega dela, pa manjka naši ekipi. Vsaka žoga, ki pride preko mreže, nam povzroča velike skrbi. Pri gradnji protinapada smo preveč počasni in večkrat zmedeni. Lahke nasprotnikove napade ne znamo izkoristiti. Prevečkrat med igro paziramo in se dekoncentriramo.

Tako je prišla na dan naša rušilna napadalna moč le v prvem setu. Nasprotnik je bil praktično brez orožja. Vsako njihovo napako smo zaključevali s pravimi »bombami«. S tako igro bi morali zadržati do konca, vendar smo že v drugem setu popustili, »zašli« v nasprotnikovo igro, jim dajali čez mrežo uporabne žoge in se s tem sami uničili. Ni bilo več močnih servisov, nič več močnih udarcev in nič več gotovih podaj. Na igrišču smo pustili zagospodariti nasprotnika, dopustili smo mu, da je lahko razvil svojo igro in pokazal, česa je zmožen.

Meblo je sicer dobra ekipa, ko bo pa lahko igrala vso tekmo tako kot v soboto v prvem setu, bo postala odlična. Za dosego tega cilja pa manjka še ogromno ur trdega treninga in dela. Dekleta so sicer zelo napredo-

vala od začetka prvenstva in prikazujejo čisto drugo odbojko kot v prvih prvenstvenih spopadih. Glede na ta njihov napredek lahko z gotovostjo trdim, da bi v isti sestavi prihodnje leto gotovo napredovale v višjo ligo.

V soboto smo izgubili zaradi treh vzrokov: 1. izključitev ter prepoved igranja Vide Legiše s strani federacije zaradi ugovaranja sodniku na tekmi v Pordenonu. Igralke so morale igrati v neobičajni postavi in s tem smo imeli manj menjav.

2. Drugačna motivacija je dala moč nasprotniku, da je reagiral v najtežjih situacijah.

3. Njihova čudovita publika. Pred takimi navijači ne moreš igrati slabo. Po številu jih je bilo polovica po hru-pu pa desetkrat več kot naših. Ko sem jih z zavistjo videl odhajati na dolgo pot domov z njihovim predpostavim avtobusom, sem si želel, čeprav le za trenutek, da bi živel v Trentu...

Konec prejšnjega tedna v repenski telovadnici

Mladi Krasovi pingpongaši so se izkazali

V repenski telovadnici so bili konec prejšnjega tedna deželni mladinski turnir in kvalifikacije v nekaterih mladinskih kategorijah za nastop na državnem prvenstvu. Krasovi zastopstvo je bilo na tem turnirju množično, saj je v dveh dneh tekmoval skupno stopilo za zeleno mizo več kot 30 igralcev in igralk. Pa tudi uspehi niso izostali, saj si je zagotovilo nastop na meddeželnem in državnem turnirju nekaj Krasovih ekip in posameznikov. Tudi ostali, ki so se morali zadovoljiti s slabšimi uvrstitvami, pa zaslužijo pohvalo, saj so dali vse od sebe in v njihovi igri se je tokrat poznal bistven napredek, da so prijetno presenetili trenerje in spremljevalce. V mladinski kategoriji ekipno moški je prva ekipa Krasa v postavi Štoka in Colja v svoji skupini premočno zmagala in v finalnem srečanju z gladkim 3:0 premagala Grandi motor Trst A, ki je zasedel prvo mesto v svoji skupini ter se uvrstila na meddeželno prvenstvo. Druga postava Krasa (Doljak-Legiša) pa je v svoji skupini med petimi ekipami zasedla 4. mesto.

Tudi med mladinkami ekipno so bile krasovke (Ukmar-Marussi) boljše od Grandi motor Trst in tudi one se bodo potegovale za sam vrh na meddeželnem prvenstvu. Postava Krasa B (Mosetti-Prosen) pa je plačala hud ovek neizkušenosti in se je morala zadovoljiti s 4. mestom.

Med starejšimi naraščalniki je Kras zasedel 2. mesto. V isti kategoriji, a v ženski konkurenci se bo prvuvrščeni Kras A (Guštin-Marušič) lahko kosal z najboljšimi ekipami iz ostalih dežel. Drugo mesto je v istem tekmovalju zasedla druga postava Krasa (Obad-Martina Raubar), tretji je bil Kras C (Čok-Tanja Raubar) in 4. Kras D (Colja-Sirca in Lupinc). Med mlajšimi naraščalniki so krasovci (Fabec, Milič in Škrk) pristali na 3. mestu, dekleta pa so zasedla 2. mesto s Krasom A (Škabar-Zidarič), 3. s Krasom B (Kralj-Lovrečič in Gri-

lanc) in 4. s Krasom C (Simoneta-Grilanc).

Enega najpomembnejših Krasovih rezultatov je med mladinci dosegla Krasova dvojica Štoka-Colja, ki se je s prvim mestom uvrstila na državno mladinsko prvenstvo, Legiša in Doljak pa sta se med šestnajstimi nastopajočimi dvojicami uvrstila na sredino lestvice. Za las pa se je Štoki in Colji izmuznila priložnost, da bi tudi v konkurenci posameznikov zastopala Krasove berve na državnem prvenstvu, saj sta oba zelo tesno (z 2:1) podlegla v četrtfinalu.

Med ženskimi tretjekategoricami si je nastop na državnem prvenstvu priborila Marušičeva, ki je bila druga. V tej konkurenci so med posameznicami nastopile tudi članice Do-

ma, ki pa niso posebej zablesteli. Najbolj se je izkazala Daniela Zala-teu, ki se je prebila do tretjega kola. Uvrstitve domovk in ostalih krasovk so bile naslednje: od 5. do 9. mesta Marussi, Martina Raubar, Purič (vse Kras) in Zala-teu (Dom); od 9. do 16. mesta Guštin, Škrk, Čok, Tanja Raubar (vse Kras) in Lutman (Dom); od 17. do 32. mesta Obad, Colja, Sirca, Prosen, Lupinc, Mosetti (vse Kras) in Fabbro (Dom).

V moški konkurenci (64 nastopajočih) se je le Štoka prebil med prvo šestnajsterico, Doljak, Colja in Robert Milič pa si delijo 17. do 32. mesto.

Krasov uspeh je dopolnila še Katja Čok med naraščajnicami, ki si je z zmago nad Tržačanko Peresson priborila vizum za državno prvenstvo (Z. Skupek).

Mladinske igre - kotalkanje

Poletovci odlični

V nedeljo se je pričelo tekmovalje v kotalkanju za mladinske igre. Kot običajno so se tekmovalja udeležili tudi poletovci, ki so tudi tokrat zabeležili nekaj odličnih rezultatov.

OSNOVNA ŠOLA

Kategorija B — deklice: zmagala je Claudia Supanz (Jolly), odlična druga pa je bila Elena Prelec (Polet), s samimi tremi desetinkami točke zaostanka. Prelčeva iz tekme v tekmo napreduje in obeta, da bo postala res dobra kotalkarica.

Ostale Poletove kotalkarice so se tako uvrstile: Elena Bortuzzo (16.), Emanuela Sbrizzi (10.), Raffaella Guštini (13.), Giorgia Lubich (19.), Ivana Solc (33.) in Martina Solc (34.). Prvih 18 kotalkaric se je uvrstilo v občinsko fazo mladinskih iger.

FANTJE: Zmagal je poletovec

Tommaso Guerra z 10,3 točke pred Enniom Ficiurom (Zaule). Na tretjem mestu je prav tako poletovec Peter Rasman. Uspeh sta dopolnila še Roberto Cossutta (6.) in Sebastian Razem (8.). Vsi so se uvrstili v občinsko fazo.

Kategorija A — deklice: za Polet je tu tekmovala le Silvia Skerlavaj, ki je zasedla 16. mesto z 12,2 točke. Zmagala je Sabrina Pelizzola (PAT) s 17,3 točke.

SREDNJA ŠOLA

Med dekleti je nastopalo 18 kotalkaric, med katerimi je zablestela Elisabetta Gregori (Polet), ki je zaslužen zmagala s 23,3 točke. Na drugem mestu je Deborah Vidali (Jolly) z 21,2 točke. Tudi Gregorijeva se je seveda uvrstila v občinsko fazo iger. (SK)

komentar trenerja andreja žagarja

Prvenstvo se šele začinja

Zaradi velikonočnih praznikov je prvenstvo prekinjeno za 14 dni. Po napornih 26 kolih bo igralcem prekinitev prišla kar prav, saj bomo v tem času skušali sanirati vse poškodbe, za kar vedno zmanjka časa, ko so prvenstva v teku.

Prvi teden v aprilu tako poteka v namenju aktivnega odmora. Ob dveh treningih, katerih vsebina bodo predvsem dopolnilni športi in trening preciznosti, se bomo odpočili od naporov, istočasno pa zadržali nivo telesne pripravljenosti. Po praznikih pa bodo treninji ponovno stekli po ustaljenem urniku, to se pravi štirikrat tedensko. V dogovorih smo tudi z Italmonfalco-nejem, da bi v četrtek, 11. aprila, verjetno z njimi odigrali trening tekmo.

Ob rezultatih zadnjega kola, ko sta Stefanel in Udine izgubila, smo štiri kola pred koncem prišli na drugo mesto, kar je zelo ugodna pozicija za play-off. Toda do konca so še štiri kola in za nas se prvenstvo pravzaprav šele začinja. Ob štirih zmagah bi bila situacija povsem jasna, drugo mesto bi sigurno obdržali. Zato bodo sedaj vsi naši napor usmerjeni prav v te štiri zmage. Zavedamo se seveda, da nam ne bo nihče nič poklonil in moramo vse doseči sami, saj imajo naši bodoči nasprotniki sigurno veliko željo doseči uspeh proti ekipi z vrha lestvice ali pa imajo celo probleme z obstankom v ligi.

Če bi v naslednjih treh kolih uspešni, bo nedvomno zelo interesantno zadnje kolo, ko igra Stefanel z ekipo Udine Nord v Trevisu in bo lahko praktično izbral nasprotnika za play-off, če seveda ne bo že prej prišlo do kakšnega poraza Udineja ali Stefanela samega. Osebnost sicer smatram, da bodo Udine že prej izgubi-

le, toda nikoli se ne ve. O našem naslednjem nasprotniku Fulgorju Forli bo več govora v naslednjem tednu.

Danes pa še nekaj besed o sobotnem derbiju s Servolano. Prepričan sem, da ste bili tudi vi presenečeni, da tako tekmo sodita dva tržaška sodnika. Federacija je v tem primeru res gledala na finančno plat prvenstva, kar je pravilno, toda po drugi strani smo se tako obe ekipi, kot tudi oba sodnika, znašli v zelo neprijetni situaciji. Zdaj, ko je vse za nami lahko rečem, da sta moža v siver sicer nekaj napakami vso stvar le izpeljala kot je treba, lahko pa bi bilo povsem drugače.

Mnenja sem tudi, z razliko nekaterih člankov v italijanskih časopisih, da Servolana ni bila premagana v zadnjih minutah tekme, temveč že prej. Navzlic vsem njihovim željam, da pripravijo presenečenje, smo le toliko močnejši od njih, da izid tekme sploh ni bil vprašljiv. Tu predvsem mislim na našo prednost v višini in nedvomno precej boljše telesno pripravljenost.

Ob že omenjenih porazih Stefanela in videmske ekipe sta še dva presenetljiva rezultata. Castelfranco je po uspehu v Vidmu to pot klonil doma proti ekipi S. Donà, ki sedaj spet igra v kompletini zasedbi. Fidenza pa je morala drugič letos na domačih tleh priznati premoč Oderzu, ki se vzpeja vse višje.

Računi so torej preprosti, štiri zmage garantirajo drugo mesto, vsak poraz pa odpira številne kombinacije. V teh trenutkih pričakujemo, da bo tudi s strani gledalcev precej podpore, saj so igrišča na katerih se gostujemo, razen Forlija, precej blizu ter upamo, da nas bo v naših tekmah na tujem podprlo tudi nekaj naših zvestih navijačev. Vsak spodbuden je s tribune na gostovanju namreč pomemben občutek, da v svojih prizadevanjih nisi osamljen.

naši košarkarji v mladinskih ligah

Ob prekinitvi čas obračunov

Perspektivni Borov košarkar David Pregarc

Med velikonočnimi praznovanji bodo spet prekinili raznovrstna mladinska in članska tekmovalja, tako da bomo ta teden opustili običajne napovedi in pregledali, kakšna so stanja vseh naših ekip tik pred koncem sezone.

V mladinski konkurenci so vsi izvršili svoje prvenstvene obveznosti z izjemo mladih košarkarjev, ki sodelujejo v prvenstvu propaganda. V tej kategoriji si borovci delijo prvo me-

sto skupaj z B ekipo Servolane. Furlanovi varovanci so na igrišču zelo zanesljivi, tako da imajo konkretne možnosti za uvrstitev v nadaljnji del tekmovalja.

V promocijskem prvenstvu je samo še eno kolo do konca, glede napredovanja in izpadov pa je že vse znano: v D ligo bo napredovala Barcolana, ki ima 6 točk prednosti nad drugo-uvrščeno Alabardo (ki ima tekmo manj). Iz lige bodo izpadli Inter Milje, CUS in Polet, ki nimajo niti teoretičnih možnosti za obstanek.

Bor Radenska lahko še zasede 3. mesto, če bo zmagala zadnja tekmo proti Libertasu (ki bo 20.4.), Kontovel pa lahko upa na uvrstitev na končno 8. mesto, če bo v zadnjem kolu premagal Alabardo in če bo Santos izgubil proti Scoglietto. Glede ostalega bi se navedli, da mora Scoglietto nadoknaditi dve tekmi (proti Alabardi in Ferroviiariu).

V polnem teku je prvenstvo prve divizije, v katerem nastopajo (v različnih skupinah) vse sledeče slovenske ekipe: Breg, Jadran Farco, Kontovel, Bor A ter Bor B. Bregovo mesto je v svoji skupini na drugem mestu razpredelnice in meri na napredovanje v promocijsko ligo. (Cancia)

ob robu naših nogometnih igrišč

Kozina je letos z Gajo zadovoljen

Severino Kozino, trenerja padriško - grobajske Gaje, ki igra letos v 3. amaterski ligi, skupina M, poznajo vsi naši ljubitelji nogometa. Vrsto let je igral in treniral ekipo Brega, nato bil več let trener Gaje, eno sezono (1981-82) je vodil ekipo Primorja, nato pa prestopil h Costalungi. Lani si je vzel sezono oddiha, letos pa se je ponovno vrnil h Gaji.

Za našo tedensko rubriko smo tokrat zbrali prav njega, da bi sklepno analizirali dosedanje in bodoče nastope Gaje, predvsem pa da bi dali splošno oceno letošnjega prvenstva in protagonistov tega. Prav prejšnjo nedeljo je namreč Gaja igrala proti Olimpiji, ki je v prvem delu »gospodarila« sama na vrhu lestvice. V povratnem delu pa zgleda, da so Tržačani zašli v krizo, saj si trenutno delijo le tretje mesto s Supercaffejem. Prav v zvezi s tem smo začeli naš pogovor s Kozino.

Severino, Gaji je že drugič v tem prvenstvu uspelo zaustaviti Olimpijo. Kaj se pravzaprav dogaja s to ekipo?

Mislim, da ni nobenega dvoma več, da je Olimpia po odličnem prvem delu prvenstva zašla v krizo. To je poznal sam njen trener Gardini prav v nedeljo. V ekipi vlada velika ner-

voza in zato igra zelo slabo. Skratka, Olimpia je bila v nedeljo le senca tiste ekipe, katero smo vsi občudovali v prvem delu prvenstva.

Sedaj ko se je stanje na vrhu lestvice bistveno spremenilo, kdo bo zmagal letošnje prvenstvo?

Največ možnosti ima tista ekipa, ki trenutno vodi na lestvici, to je S. Luigi. Zgleda, da je to prav njeno leto, saj ji gre vse prav. Na razpolago ima tudi precej 11-metrovk. Tudi v nedeljo je premagala Union s pomočjo 11-metrovke, medtem ko so Podlonejci zastreljali najstrožjo kazen. Na splošno sem letos videl precej tekem in opazoval ekipe. Moram priznati, da je moč S. Luigija v tem, da ima precej dobrih rezervnih igralcev in zato nima problemov z zamenjavami v primeru poškodb ali izključitev.

Kako pa ocenjujete dosedanje nastope Gaje? Si zadovoljen s trenutno lestvico?

Čeprav nismo bili odlični, lahko mirne duše trdim, da smo povsem zadovoljili. Upoštevati treba vrsto poškodb, ki so jih utrpeli naši nogometaši. Ti so Simonut, Dubani, Marko Rismondo, Vrše in Maks Grgič. Zato se mi zdi lestvica, vsaj kar se

nas tiče, še kar realna. Fantje imajo voljo do dela. To opažam predvsem na treningih, ki potekajo v najboljšem redu. Na njih jih je vedno precej in to je zelo važno in spodbudno. Priznati moram, da sploh nisem imel vtisa, da sem zapustil to ekipo pred tremi sezonami, kajti takoj ko sem letos začel z delom, sem opazil običajno navdušenje in dober ambient, ki je vedno bil pri Gaji in prav zaradi tega letos tudi rezultati niso izostali.

Kaj pa računaš za prihodnjo sezono?

O tem seveda nismo še razpravljali, ker je to pristojnost društva, ne pa trenerja. Z moje strani bi bil vsekakor pripravljen nadaljevati, seveda z določenim programom. V prvi vrsti treba angažirati, oziroma zaposliti vse domače nogometaše in tudi pritegniti v društvo čimveč ljubiteljev nogometa s Padrič in iz Grobade. Društvo mora postati ena velika družina. To sicer že delamo in po tej poti treba nadaljevati in prepričan sem, da bodo sadovi tega dela še bolj razvidni v prihodnji sezoni. Za letos seveda upam le, da bo Gaja dosegla solidno uvrstitev na končni lestvici. (B. Rupel)

Zanimiva rekreacijska pobuda za vse okuse

Na Vrhu na Goriškem sklenili športni mesec

Z nagraditvijo najboljših se je konec tedna sklenil na Vrhu športni mesec, zanimiva športnorekreacijska prireditve, ki jo je pripravil športni odsek kulturnega društva Danica. Na njej je sodelovalo izredno veliko vaščanov, ki so se pomerili v številnih panogah.

Zaključna slovesnost se je odvijala v gostilni Pri lovcu, kjer je prisotne pozdravil načelnik športnega oddelka KD Danica Franko Černic. Prehodni pokal (tokrat dokončno) se dobi Dolnji Vrh, ki je v končnem seštevku premagal Gornji Vrh z 12:9. Med posamezniki sta posebno priznanje dobila Ladi Devetak in Dunja Grillo, ki sta sodelovala kar v enajstih, oziroma v devetih disciplinah.

Rezultati zadnjih srečanj pa so naslednji.

TEKMOVANJE V ŽAKLIJIH - MOŠKI: 1. Boris Frandolič; ŽENSKKE:

1. Dunja Grillo.
BALINANJE: ENKA: Angel Frandolič - Leopold Devetak 13:1, 12:13; DVOJKA: Virgil Černic, Dominik Juren - Marčelo Devetak, Mario Vižintin 13:5, 13:2; TROJKA: Branko Juren, David Černic, Dominik Grillo - Remo Černic, Stanko Cotič, Ludvik Cotič 10:13, 6:13; ČETVERKA: Orlando Murenec, Jožef Murenec, Benjamin Juren, Lorenzo Panariti - Ulbano Fusar, Jožef Zotti, Gabriel Devetak, Ivan Grillo 9:13, 5:13.

MOŠKA ŠTAFETA: 1. Dolnji Vrh (Grillo, Devetak, Černic, Vižintin), 2. Gornji Vrh (Černic Zdravko in Vanja, Berlot, Devetak).

ŽENSKA ŠTAFETA: 1. Gornji Vrh (Cecutta, Deveti, Devetak Miranda in Rozana) 2. Dolnji Vrh (Grillo, Devetak, Zotti, Černic).

KONČNI IZID: Dolnji Vrh - Gornji Vrh 12:9.

Utrinek z odbojarske tekme na Vrhu

obvestila

PRIMOTOR KLUB

vabi vse člane, da se udeležijo srečanja, ki bo danes, 4. t. m., v društveni gostilni v Lonjerju ob 20.30. Razpravljali bomo o motociklistični dirki na Grobniku, ki jo bomo organizirali v sodelovanju z motoklubi z Goriškega, iz Slovenije in Koroške.

ŠAHOVSKA KOMISIJA ZSSDI

obvešča, da bo redni zamejski mesečni brzoturnir v petek, 12. t. m., v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Franciška 20, 2. nadst.) s pričetkom ob 19. uri. Turnir je bil preložen za teden dni zaradi velikonočnih počitnic. Vabljeni so vsi zamejski šahisti!

S P D T

vabi vse člane, da se udeležijo tradicionalnega velikonočnega izleta, ki bo v ponedeljek, 8. t. m. Izlet bo z osebnimi avtomobili, cilj pa bodo Brkini (Prem, Janežovo brdo). Zbirališče bo ob 8. uri pred spomenikom v Bazovici. Vabljeni!

ŠPORTNA ŠOLA TRST

sporoča, da bo za učence, ki so se prijavili za podaljšek plavalnega tečaja potekal pouk vsako sredo po naslednjem redu: Katinara in Domjo od 17. do 18., vsi ostali od 16. do 17. uri.

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir; v SFRJ številka 35.000 din, naročnina za zasebnike mesečno 250.000, letno 2.500.000 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.000, letno 3.000.000, letno nedeljski 800.000 din.

Poslani tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 23 mm) 43.000 lir. Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 550 lir/beseda. Ob praznikih: povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, - tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah - SPL.

primorski dnevnik

4. aprila 1985

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stratto De Rubis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopišnih
založnikov FIEG

Nasveti zdravnika, kako jih preživeti čim bolje Spet prazniki: živ obup

RIM — Praznik, ki bi ga morali pričakovati z veseljem, saj predstavlja prekinitev rutinskega dela, skratka počitek, se pogosto spremeni v stres, in to do takšne mere, da si mnogi želijo takojšnjega povratka na delovno mesto. Raziskava šole za psihoterapevte pri raziskovalnem zavodu v Ostia Lido, ki ga vodi direktor Giovanni Russo, je dala nekaj zanimivih analiz. Oglejmo si jih.

Med prazniki se vrnejo v družino tudi takšni, ki vse skozi bežijo od nje in se zakopljejo v delo. Srečajo se z družino, z gospodarskimi problemi. Če je še tašča poleg, je živ obup. Če praznični čas traja nekaj dni, je stres popoln.

Kdor nima družine, je med prazniki še bolj osamljen, ker tega stanja ne more odpravljati z delom. Posebno velja ta ugotovitev za tiste, ki so v pisarni po 14, 15 ur na dan.

Po statistikah odhaja večina ljudi na potovanja ali zabave nepripravljena. Ugotovitev ne velja samo za državljane s stalnim povprečnim osebnim dohodkom, ampak tudi za premožne; tudi ti »nesejo« s seboj vso svojo nejevoljo. Skrb se povečuje pri revnejših, ker ne ve-

do, kaj bi vzeli s seboj na potovanje, in jih to spravlja ob živce. Prav tako tudi nepredvideno večanje stroškov. Na pojedinah, kjer se vsi čutijo bolj svoobdne, prihaja do preprirov, tašče se spravljajo nad snahu in kvirijo praznik. Na povratku v avtomobilski koloni izgubljajo čas, medtem ko so načrtovali, da bodo ob tisti uri že sedeli v naslanjaču pred TV.

In kako bi se morali obnašati ob takšnih priložnostih, ki se nam bodo ponudile že čez nekaj dni?

Prof. Russo odgovarja: Potrebno je pripraviti programe, ki naj ne bodo prenatrpani. Ni mogoče ves dan aktivno živeti; človeški organizem tega ne prenese. Pri zapravljanju vas ne sme nič premamiti: trošite toliko, kolikor ste namenili. Na družinskih pojedinah se omejujte pri uživanju alkohola: preprečili boste nastajanje napetih razmerij in izbruh zatrtih sovraštov. Če ne boste pod paro, boste obvladali položaj, sicer pa vas bodo prevzeli instinkti. To velja zlasti za voznike. Avto ni sredstvo za lastno uveljavljanje, ampak prevozno sredstvo. Zato nima smisla pritiskati na plin. Bolj zdravo je voziti zmerno, uživati okolje in se vrniti.

Margaret spet kadi

LONDON — Princesa Margaret, sestra britanske kraljice Elizabete, je spet dala tukajšnjemu tisku priložnost, da se z njo ukvarja. Tokrat pa ne gre za kako galantno avanturo, pa tudi ne za posebno zabavno frivolnost. Pred tremi meseci je bila operirana na pljučih zaradi benignega raka, predvčerajšnjim pa je prižigala cigarete v javnosti.

Vest je vzbudila veliko zanimanja v Veliki Britaniji, saj so jo včeraj ljudski časopisi kot »Daily Mirror«, »Daily Express«, »Daily Star« in drugi prinašali na prvih straneh s princesino fotografijo. »Daily Mirror« je napisal, da 54-letna sestra kraljice Elisabete kadi po 30 cigaret na dan in da so jo zdravniki opomnili, češ da bi jo kajenje lahko spravilo v grob že pred 60. letom starosti.

Drugi časopisi pa trdijo, da sta jo kraljica Elizabeta in princ Charles skušala prepričati, naj pusti cigarete, a očitno brez uspeha. Naj omenimo še, da so princesi Margareti s kirurškim posegom pred tremi meseci odvzeli del pljuč.

Glasba je zdravilo

DALLAS — »Počivajte, zaužijte dve aspirini in eno uro na dan poslušajte Beethovna: tako boste kmalu ozdraveli.« Teh besed zdravnik ni rekel za šalo, ampak so recept, ki ga vsak dan predpisujejo zobozdravniki, kardiologi in psihologi v Dallasu, zbrani na posvetu o terapevtskih sposobnostih glasbe.

Krenili so torej na pot starih Grkov in drugih narodov, pa tudi kmetov, ki so povedali, da ob glasbi boljše molzejo. In tako sedaj zaradi zdravljenja predpisujejo peto Beethovnovo simfonijo ali pa Springsteenovo Born in the USA.

»Kadar se pri meni pojavi depresiven bolnik, mu najprej predpišem, naj posluša glasbo 5-krat na dan in se vrne po enem tednu. V veliko primerih strah izgine brez zdravil,« trdi dr. Larry Dossey. Čeprav bi lahko te izjave vzeli s pridržkom, je vendar res, da v številnih ambulantah in operacijskih sobah predvajajo glasbo, zlasti Bacha in Mozarta. Glasba torej zdravju lahko samo koristi: škoduje v primeru, da je preglasna in lahko poškoduje uho, okvara, ki bo na stara leta prizadela sedaj v decibele zaljubljene mladostnike.

Žrtvi mafijske krvoločnosti

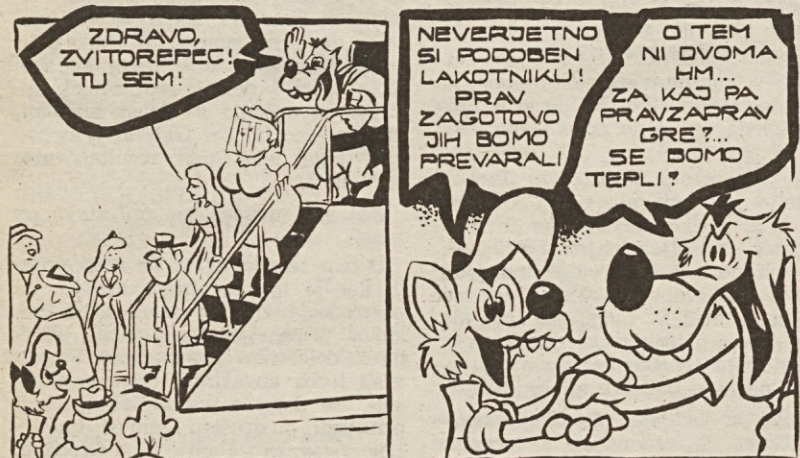

TRAPANI — Na sliki sta 6-letna dvojčka Giovanni in Salvatore Asta, ki sta skupaj s svojo 30-letno materjo Barbaro Rizzo por. Asta tragično umrla v torkovem atentatu na sodnika Carla Palerma. Vse tri so pokopali včeraj, pogrebne svečanosti pa so bile v trapanski katedrali. Njihov oče oz. mož je 38-letni mali podjetnik Nunzio Asta, strašno prizadeto družino pa sestavlja še 11-letna Margherita, ki po golem naključju ni bila na kraju atentata.

M. Muster:

44.

ČIKAGO

TA ČAS SO V GANGSTRSKEM GNEZDU ZE POGREŠILI TRDONJO IN NJEGOVEGA STRAŽARJA.

Bančnikom bodo zaplenili vso imovino

KAIRO — Sodni proces zaradi največje bančne afe-re v zgodovini sodobnega Egipta se je končal: 14 bančnikov, ki so poverili približno eno milijardo dolarjev, bodo zaplenili vso imovino. Toda obtožence čaka še en proces, kajti zaplembo je odredilo tako imenovano etično razsodišče, ki ima, kot že sama beseda pove, omejene pristojnosti. Sedaj bodo morali pred prave sodnike, tiste, ki jim bodo skoraj gotovo dosodili stroge zaporne kazni. Upamo pa, da bodo sodniki z zgledno razsodbo pripravili oblasti do tega, da zaloputnejo odprta vrata, meni poprečni Egipčan, ki s poštenim delom prisluži največ kakšnih sto dolarjev na mesec.

Za kaj gre? Gre za vrata, ki jih je sredi prejšnje-ga desetletja pokojni državnik Sadat na stečaj odprl tujemu kapitalu (v prvi vrsti zahodnemu), s tem pa obenem nezakonitemu iznosu kapitalov na tuje, ki je domačemu gospodarstvu izkopal še globljo jamo. »Gospodarsko politiko odprtih vrat«, ki je že od samega začetka izzvala v določenih krogih negativne reakcije, so mafijsko naravnani državljani znali brž in s pridom izkoristiti. Vzemimo primer enega od 14 obtožencev, to je Alija Hasana: pred Sadatovo odločitvijo je mož bil

preprost učitelj v neki kairski osnovni šoli, v nekaj letih pa se je prelevil v mogotca.

Začel je s preprodajo deviz, predvsem ameriških dolarjev. »Biznis« je neverjetno naglo razširil in postopoma postal eden najvplivnejših »funkcionarjev« banke Al Ahram. Pravi, da je samo v dveh letih prodal na črni borzi kakih dve milijardi dolarjev, razen tega je nadzoroval doberšen del izseljenjskih pošiljk.

To pa še ni vse. Kakšen vpliv je teh 14 novopečenih bankirjev pravzaprav imelo, najbolje dokazuje okoliščina, da so od različnih državnih kreditnih zavodov prejeli ogromna posojila kar na besedo, brez vsakega pismenega jamstva. Stvar je prišla na dan, ko je banka Al Ahram prejela poziv, naj prične odplačevati posojila: izkazalo se je, da v blagajni ni imela — po za-slugi bivšega učitelja Hasana — niti dolarja.

Izid »moralnega procesa« je egiptovsko javnost navdal z velikim zadovoljstvom, pa tudi zadoščenjem. Toda nekateri grenko pripominjajo: »Kaj pomaga zaplema njihove imovine in morebitno kaznovanje obtožencev na zaporne kazni, ko pa so velik del nezakonitega zaslužka spravili na varno v tujino!«

Nizki udarci v švedski volilni kampanji

STOCKHOLM — »Možno je, spoštovani gospodje, da bomo uspeli z našo gospodarsko politiko, toda vi pri tem ne boste imeli niti najmanjše zasluge. Upam samo to, da se boste takrat sramovali vaših zaletav in zlonamernih izjav.«

To so besede socialdemokratskega finančnega ministra Olofa Feldta, izrečene med nedavno razpravo v švedskem parlamentu. Tudi člani opozicije niso izbirali besed. Predstavniki oblastne stranke in opozicijske so segli po nizkih udarcih in zelo razgreli predvolilno ozračje. Švedska ni osamljen primer; vsepovsod po svetu, kjer se več strank poteguje za zaupanje volivcev, v volilnem pretepu udeleženci ne izbirajo palice in pograbi tisto, ki jim je pri roki. Nimamo namena dajati moralnih naukov za našo in tukajšnjo skorajšnjo rabo, ko bo volilna bitka prišla do vrhunca. Ostanimo raje na Švedskem, kjer ima že od novega leta dalje vsaka politična akcija volilni prizvok.

Prav pred nekaj dnevi se je navaden sestanek parlamentarne delovne skupine, ki nadzoruje vlado, če se ravna po ustavi, sklenil z nenavadnim prepričanjem predsednika švedske vlade Olofa Palmeja s članom te skupine Anderssom Björckem. Spopad je bil normalna posledica pripadnosti Björcka konservativni stranki, se pravi glavni opozicijski sili. Člana te delovne skupine sta se pred televizijskimi kamerami in časnikarji takole obmetavala:

»Namesto da bi spodbujali politično razpravo, konservativci izkoriščajo delovno skupino za ustvarjanje političnih afer. Oni živijo od takšnih dogodivščin, vendar se jim bodo vrnile v obliki bumeranga,« je izjavil Palme.

»To ni nič drugega, je odgovoril razburjeni Björck, kot izbruh jeze premiera in dokaz, da ne spoštujete pravil igre. Delovna skupina je zato, da zasliši predsednika

vlade in ne obratno. Palme uporablja delovno skupino za strankarske politične obračune.«

V ozadju tega spora je letošnja izjava državnega tajnika Ulfa Larsona, ki je zavrnil trditve, da je »na Švedskem veliko sovjetskih vohunov.« O sovjetskih vohunih so pisali v lani jeseni objavljeni knjigi o industrijski špijonaži. Palme je dejansko reagiral na Björckovo pripombo, da so Sovjeti »z zadovoljstvom sprejeli švedski demant«. Branil pa je tudi državnega tajnika, ki mu je Björck očital nelojalnost do lastne države.

Sredstva množičnega obveščanja so polna takšnih in podobnih političnih zdrah in je zaradi tega ozračje pol leta pred volitvami nabito z elektriko. Bolj kot prepiranje je v sedanjih volilnih bitki važen gospodarski položaj, zanj so volivci najbolj občutljivi. Ob nedavni zamrzitvi cen je opozicija povedala, da ima z več kot osemodstotno stopnjo švedska največjo inflacijo v zahodni Evropi.

Pred nekaj dnevi so se sindikat kovinarjev in gospodarji sporazumeli, da bodo spoštovali vladno zahtevo, naj povisek osebnih dohodkov letos ne preseže 5 odstotkov. S tem bi izpolnili načrt o največ 3-odstotni inflaciji. V zameno bodo delavci z več kot 80.000 kronami letnega dohodka deležni davčne olajšave v višini 600 kron. Ni bilo treba dolgo čakati na odgovor.

»V trenutku, ko od nje zahtevamo resno nadzorstvo nad financami, v sami volilni kampanji vlada daje darilo, o katerem nihče ne ve, kako ga bomo finančno pokrili. To je očitna volilna poteza,« pravijo konservativci. Odgovoril jim je sam finančni minister, ki je rekel, da je »obnašanje opozicije žalostno. Vlada pričakuje od nje, da »pomaga državi, medtem pa ustvarja vtis, da se bo inflacija povečala. S svojim ravnanjem jo dejansko spodbuja.«